

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V

NITRE

FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU

1129980

ÚČTOVNÉ INFORMÁCIE V PRÁCI MANAŽÉROV

2011

Ivana Marendiaková

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V
NITRE
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

ÚČTOVNÉ INFORMÁCIE V PRÁCI MANAŽÉROV

Bakalárska práca

Študijný program:	Manažment podniku
Študijný odbor:	6284700 Ekonomika a manažment podniku
Školiace pracovisko:	Katedra informačných systémov
Školiteľ:	Ing. Vladimír Študenc, PhD.

Nitra 2011

Ivana Marendiaková

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Ivana Marendiaková vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Účtovné informácie v práci manažérov“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 12. mája 2011

Ivana Marendiaková

Pod'akovanie

Touto cestou vyslovujem pod'akovanie pánovi Ing. Vladimírovi Študencovi, PhD. za jeho odborné vedenie, pomoc, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej bakalárskej práce.

Nitra

.....

podpis autora BP

Abstrakt

Hlavnou témou bakalárskej práce je pohľad na skutočnosť, ako manažéri vo svojej práci využívajú účtovné informácie. Cieľom práce je zistiť spôsob postavenia manažéra k dôležitosti informácií a zistiť, ktoré údaje najviac manažérov zaujímajú. Práca pozostáva z teoretickej a praktickej časti a je rozdelená na 5 kapitol. V prvej kapitole, ktorá patrí do teoretickej časti bakalárskej práce zhodnocujeme získané informácie z publikácií domácich a zahraničných autorov. Druhá a tretia kapitola sú zamerané na cieľ a metodiku práce, kde je konkrétne rozobraný cieľ a postup práce. V štvrtej kapitole je obsiahnutý dotazník zameraný na využívanie účtovných informácií manažérmi v spoločnostiach ELKOND HHK, a.s. a hotela Kongres Hotel Gala. Dotazník je v práci vyhodnotený a prostredníctvom výsledkov je analyzovaný súčasný stav v spoločnostiach. V piatej kapitole bakalárska práca hodnotí fakt, že vo vybraných spoločnostiach je využívanie účtovných informácií a ich nevyhnutnosť na slabej úrovni, navrhuje riešenia a posudzuje prínosy.

Kľúčové slová: účtovníctvo, informácie, manažér, manažérske účtovníctvo

Abstract

The basic idea of a bachelor thesis is view on fact, how to managers use accounting information in their work. The aim of the thesis is find out the manager's position to concernment of information and find out, which type of dates are the most interesting for managers. The thesis consists of a theoretical and practical part and is divided in 5 chapters. In the first chapter, which belongs to the theoretical part, we are summing up obtained information from inland and foreign authors. The second and the third chapters are aiming at the aim and methodic of the thesis and there is concrete described the aim and the method of the thesis. In forth chapter is a questionnaire aiming at using accounting information by the managers in companies ELKOND HHK a.s. and hotel Kongres Hotel Gala. The questionnaire is in the thesis summed up and a trough results is analyzed present state in companies. In the fifth chapter the bachelor thesis summing up the fact, that in choose companies are using accounting information on smattering level, project solutions and judge contributions.

Key words: accounting, information, manager, management accounting

Obsah

Úvod.....	6
1. Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky.....	7
1.1 Poňatie účtovníctva v dnešnej dobe	7
1.2 Potreba informácií v podniku	12
1.3 Manažérske účtovníctvo	15
1.4 Manažér spoločnosti	19
2. Cieľ práce.....	22
3. Metodika práce.....	23
4. Vlastná práca	25
4.1 Charakteristika spoločností	25
4.1.1 Profil spoločnosti ELKOND HHK a.s.....	25
4.1.2 Profil hotela Kongres Hotel Gala.....	27
4.2 Spracovanie dotazníkového prieskumu	29
5. Teoretické a praktické prínosy	42
Záver.....	45
Použitá literatúra	47
Prílohy	49
Príloha 1.....	50

Úvod

Účtovníctvo je súčasťou každého jednotlivca pohybujúceho sa v oblasti podnikania ako aj veľkých spoločností vykonávajúcich podnikateľskú činnosť, čo znamená že účtovníctvo je v dnešnej dobe súčasťou každej vyspelej ekonomickej spoločnosti. V súčasnosti je všeobecne známe, že bez účtovníctva nie je možné podnikateľ, pretože tento fakt je podmienený legislatívou ako aj skutočnosťou, že bez toho aby mal podnikateľ prehľad o pohybe a stave aktív alebo pasív nemôže vykonávať efektívnu podnikateľskú činnosť zameranú na dosahovanie zisku.

Každý jeden vlastník alebo manažér sa čo najviac zaujíma o napredovanie vlastnej spoločnosti, čo je samozrejme sprevádzané aj patričnými výsledkami, pod ktorými rozumieme výnosy, náklady alebo výsledok hospodárenia. Práve tieto účtovné informácie sa dostávajú do popredia záujmu jednotlivých manažérov, čo teda znamená že účtovníctvo má svoj opodstatnený význam v ekonomike. Na základe týchto záverov môžeme konštatovať, že účtovníctvo vytvára pre manažéra možnosť, vďaka ktorej môže vidieť svoje vykonané kroky a postupy, ale zároveň aj odкрýva alternatívy riešenia jednotlivých situácií.

Účtovné informácie sú preto nezastupiteľnou súčasťou každého jedného podniku, a je už len na manažéroch spoločnosti ako k nim pristúpia a využijú ich. Práve preto problematikou tejto bakalárskej práce sú spomínané účtovné informácie a ich využívanie manažérmi v podniku, vzhľadom na ich dôležitosť a potrebnosť. Zámerom práce bolo zistiť, ako nevyhnutné sú spomínané informácie pre manažéra a vedúcich pracovníkov, ako ovládajú jednotlivé účtovné princípy a postupy účtovníctva a samozrejme na akej znalostnej úrovni sa nachádza účtovníctvo vo vybraných spoločnostiach.

1. Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky

Podľa **Obchodného zákonníka** sú podnikatelia povinní viesť účtovníctvo v rozsahu a spôsobom ustanoveným osobitným zákonom. Podnikatelia zapísaní v obchodnom registri účtujú v sústave podvojného účtovníctva o stave a pohybe obchodného majetku a záväzkov, čistého obchodného imania, o nákladoch, výnosoch a zisku alebo strate podniku. Pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak, účtujú podnikatelia, ktorí nie sú zapísaní v obchodnom registri, v sústave jednoduchého účtovníctva o príjmoch a výdavkoch, obchodom majetku, ako aj o záväzkoch tak, aby bolo možné zistiť čisté obchodné imanie a výsledok hospodárenia.

1.1 Poňatie účtovníctva v dnešnej dobe

Účtovné jednotky, ktoré vedú účtovníctvo musia účtovať podľa **zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve**, ktorý upravuje:

1. rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva
 - a) právnických osôb, ktoré majú sídlo na území Slovenskej republiky,
 - b) zahraničných osôb, ak na území Slovenskej republiky podnikajú, alebo vykonávajú inú činnosť podľa osobitných predpisov,
 - c) fyzických osôb, ktoré podnikajú alebo vykonávajú inú samostatnú zárobkovú činnosť, ak preukazujú svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov na účely zistenia základu dane z príjmov podľa osobitného predpisov,
 - d) s výnimkou fyzických osôb, ktoré vedú daňovú evidenciu podľa osobitého predpisu
2. rozsah, obsah a preukázateľnosť účtovnej závierky

Na základe vyššie uvedeného zákona účtovná jednotka účtuje v sústave podvojného účtovníctva, alebo v sústave jednoduchého účtovníctva, kde je predmetom účtovníctva účtovanie skutočností o:

- stave a pohybe majetku,
- stave a pohybe záväzkov ,
- rozdiel majetku a záväzkov,

- výnosoch
- nákladoch,
- príjmoch,
- výdavkoch,
- výsledku hospodárenia účtovnej jednotky (ďalej „účtovné prípady“)

Ďalej je predmetom účtovníctva aj vykazovanie skutočností o vyššie uvedených účtovných prípadoch v účtovnej závierke, pričom predmetom vykazovania v účtovnej závierke sú aj iné aktíva a iné pasíva.

Účtovníctvo podniku predstavuje činnosť, prípadne i vecnú oblasť, zameranú na číselné zobrazenie podnikovej štruktúry a procesov, ktoré sa v nej uskutočňujú, a na prípravu údajov účelovo usporiadaných z hľadiska potrieb rôznych používateľov účtovných informácií. V procese kvalitatívneho zobrazovania celkovej činnosti podniku plní viacero funkcií.

Vznik a vývoj účtovníctva boli spojené so vznikom a existenciou vlastníkov – podnikateľov, ktorí uskutočňovali svoju obchodnú, výrobnú alebo inú hospodársku činnosť. Účtovníctvo sa stalo prostriedkom zistenia miery zhodnotenia kapitálu vloženého do podnikania, miery zhodnotenia vstupov výrobných činiteľov vo vzťahu k výstupom získaných ich premenou. Takto účtovníctvo poskytovalo prehľad o finančnej situácii podnikov, popisuje **Soukupová, B. (2000)**.

Šlosárová, A. a kol. (2006) tvrdia, že účtovníctvo vzniklo z potrieb praxe. Najskôr sa vyvinulo jednoduché účtovníctvo, neskôr podvojnú účtovníctvo. V súčasnosti v tejto súvislosti hovoríme o dvoch sústavách účtovníctva:

1. sústave podvojného účtovníctva,
2. sústave jednoduchého účtovníctva

Líšia sa predovšetkým tým, akým spôsobom sa zaznamenávajú informácie, ktoré sú predmetom účtovníctva. Ich spoločným znakom je, že sú nástrojom zistenia výsledku hospodárenia príslušného subjektu, čo je vlastne ich hlavnou úlohou. Spočiatku sa tieto sústavy používali v podnikoch (v subjektoch, ktoré sú zainteresované na tvorbe zisku), preto sa označovali aj spoločným názvom "systém podnikového účtovníctva". Sústava podvojného účtovníctva sa však používa nielen v podnikoch, ale aj v rozpočtových, príspevkových a iných organizáciách. Je preto vhodnejšie hovoriť o "účtovníctve subjektov

(organizácií)". V nadväznosti na to , pre koho slúžia informácie z účtovníctva (z hľadiska používateľov), sa rozlišuje:

- a) účtovníctvo subjektov,
- b) štátne účtovníctvo , označované aj pojmom kamerálne účtovníctvo.

Poniščiaková, O. (2010) konštatuje, že účtovníctvo neplnilo od začiatku svojho vzniku a postupného formovania takú funkciu ako v súčasnosti. Jeho prvoradým cieľom bolo zaznamenávanie informácií o javoch, neskôr aj zachovávanie týchto informácií v pamäti a tým, ako sa zvyšovala náročnosť podmienok, v ktorých podniky pôsobili, spolu so zvyšujúcimi sa nárokmi na prácu manažérov, sa z účtovníctva začal formovať nástroj na podporu riadenia. V súčasnosti, podobne ako v prípade pojmu manažérske účtovníctvo, sa ani v kontexte s definovaním pojmu účtovníctvo nestretávame s jednotným označením. V rôznych odborných publikáciách sú uvádzané rôzne definície. Všetky však majú niekoľko spoločných znakov

- zisťovanie skutočností o jave
- uchovávanie informácií o jave (evidencia)
- potreba overovania správnosti získaných informácií
- klasifikovanie a sumarizovanie overených informácií podľa stanovených kritérií

Uvedenými činnosťami získava účtovníctvo súbor poznatkov, ktoré sú východiskom na hodnotenie a rozbor, uskutočňované manažérmi pri prijímaní rozhodnutí a stanovovaní budúcich cieľov a úloh. Na základe porovnania riadenia a účtovníctva možno konštatovať, že účtovníctvo plní svoju funkciu len vtedy, keď je nástrojom riadenia.

Soukupová, B. – Šlosárová, A. – Baštincová, A. (2004) vysvetľujú, že účtovníctvo predstavuje relatívne uzatvorený a vnútorne usporiadaný systém informácií, ktorý poskytuje informácie v peňažnom vyjadrení o hospodárskej činnosti podniku a o výsledku tejto činnosti, t. j. poskytuje informácie o majetku podniku, vlastnom imaní, záväzkoch, výnosoch , nákladoch, príjmoch, výdavkoch a výsledku hospodárenia.

Účelom účtovníctva je poskytovať účtovné informácie, ktoré umožňujú ich používateľom prijímať správne rozhodnutia. Používatelia účtovných informácií ich potrebujú na rozhodovanie o optimálnom použití prostriedkov, ktorými disponujú a ktorých objem je vždy obmedzený. Plnenie informačnej funkcie predpokladá určiť, kto sú hlavní používatelia účtovných informácií a aké sú ich informačné potreby. Na základe toho možno

stanoviť , ktoré informácie musí účtovníctvo poskytovať. Účtovné informácie sa poskytujú najmä formou účtovných výkazov a poznámok k nim týmto hlavným kategóriám používateľov:

1. vlastníci podniku
2. manažéri (vedenie podniku)
3. zákazníci (odberatelia)
4. finanční veritelia (napr. Banky)
5. dodávatelia
6. zamestnanci
7. vláda a jej inštitúcie
8. verejnosť
9. konkurenčné podniky

Pataky, J. (2008) vo svojom diele definuje účtovníctvo ako metodicky ucelený systém informácií o hodnotovej stránke organizovaných činností v podnikateľskom subjekte. Poskytuje sústavu poznávacích informácií o ekonomickej realite účtovnej jednotky v peňažnom vyjadrení.

Účtovníctvo patrí k dôležitým nástrojom v riadení podnikov. Riadenie môžeme charakterizovať ako informačné pôsobenie riadiaceho systému na riadené objekty so zámerom vyvolať ich cieľové chovanie, prípadne zvýšiť pravdepodobnosť predpokladaného chovania. Pri riadení ide o prípravu a zabezpečenie priebehu všetkých procesov v podnikateľskej činnosti a ich následnú kontrolu. účtovníctvo má schopnosť zaznamenávať skutočný priebeh podnikateľskej činnosti a umožniť hodnotenie dosiahnutých výsledkov. Účtovné informácie majú pragmatické využitie vo všetkých fázach procesu riadenia.

Macík, K. (1995) uvádza, že najdôležitejší princíp účtovníctva je jeho schopnosť triediť celú hospodársku činnosť v určitom odbore podnikania do ucelených skupín, ktoré potom dávajú dobrý prehľad o výsledkoch tejto činnosti, a to ako celku, tak jeho jednotlivých častí. Pre manažérsku prax je nutné používať celé rady triediacich hľadísk, čo vedú k vytváraniu toľkých skupín hospodárskych javov, ktoré pokrývajú bez zvyšku celé hospodárenie podniku. Triediaci princíp účtovníctva dáva možnosť zotriedenia celého podnikového hospodárenia do pomerne nevelkého počtu rovnorodých javov. To umožňuje

podnikateľom a manažérom získať potrebný prehľad a hlavne nadhľad o celkovom ekonomickom postavení podniku v porovnaní s úzko zameranými účtovnými špecialistami, čo je bezpodmienečne nutná podmienka pre koncepčné riadenie, bez ktorého podnikanie nemôže byť úspešné.

Šostroneková, M. (1997) tvrdí, že vzhľadom na širokú bázu užívateľov je potrebné zabezpečiť širokospektrálnu komunikačnú vlastnosť účtovných informácií prostredníctvom rešpektovania základných požiadaviek na účtovníctvo, medzi ktoré patrí: zrozumiteľnosť, relevantnosť, spoľahlivosť a porovnateľnosť.

Vzhľadom na rešpektovanie uvedených požiadaviek na účtovné informácie možno formovať základné funkcie účtovníctva nasledovne:

1. poskytovanie informácií o miere rentability (ziskovosti), ktorú podnik dosahuje pri plnení svojej základnej funkcie, t.j. pri transformácii na trhu získavaných vstupných činiteľov (napr. materiály, energia, výrobné zariadenia, atď.) na výstupy (požadované druhy výrobkov, prác a služieb),
2. zabezpečenie náležitej úrovne správy a ochrany kapitálu zvereného manažmentu podniku rôznymi investormi,
3. zabezpečenie ďalších funkcií, napr. vo vzťahu k daňovým orgánom, burzám cenných papierov a podobne.

Na základe vyššie uvedených názorov v publikáciách jednotlivých autorov môžeme konštatovať, že účtovníctvo zastáva dôležitú funkciu v rámci podniku jednotlivca, ako aj z globálneho a ekonomického hľadiska štátu.

Ak to v krátkosti rozoberieme, zisťujeme, že z vnútro podnikového hľadiska účtovníctvo prináša absolútny prehľad o hospodárskej situácii podniku, ako aj informácie dôležité pre ďalšie rozhodovanie o budúcnosti podniku. Každý manažér využíva účtovníctvo, pretože potrebuje byť dostatočne informovaný o situácii podniku ako celku, prijímaných opatreniach a aj o výsledkoch, ktoré prinášajú rozhodnutia ním v minulosti schválené.

Vzhľadom na to, že účtovníctvo upravujú právne normy, je presne vymedzené účtovanie v sústave podvojného účtovníctva, tak aj v sústave jednoduchého účtovníctva, ďalej je vyhradený predmet účtovníctva, vlastnosti účtovnej závierky a účtovnej uzávierky,

pričom vďaka vedeniu účtovníctva má štát zábezpeku plnenia daňovej povinnosti jednotlivých podnikateľských subjektov.

1.2 Potreba informácií v podniku

Hacherová, Ž. – Látečková, A. – Kočner, M. (2010) vysvetľujú, že účtovníctvo zabezpečuje informácie o majetkovej, finančnej a výnosovej situácii účtovnej jednotky. Je aktívnym nástrojom riadenia, tvorí jadro podnikového informačného systému. Bez preukázateľných informácií z účtovníctva nie je možné zabezpečovanie podnikateľskej činnosti. Výstupné informácie z účtovníctva slúžia rôznym používateľom. Rozsah a obsah informácií z účtovníctva je rôznorodý. Iné nároky má manažment podniku, iné externí používatelia. Hlavným cieľom všetkých účtovných informácií je verné zobrazenie všetkých skutočností, ktoré tvoria predmet účtovníctva. Vypovedacia schopnosť obsahu bežného účtovníctva i informácií z účtovnej závierky závisí od právnej úpravy účtovníctva.

Donnelly, J., H., jr. – Gibson, J., L. – Ivancevich, J., M. (1997) zastávajú názor, že informácie sú palivom, ktoré poháňa organizáciu. Úlohou manažérov je transformovať informácie pomocou rozhodovania do užitočných činností. Z toho je jasné, že manažéri a organizácie fungujú spoločne ako informačno-rozhodovací systém (IRS). IRS by mali byť chápané v spojení so základnými manažérskymi funkciami, plánovaním, organizovaním a kontrolovaním. Ak manažéri organizácie plánujú a kontrolujú a je komunikácia v organizácii reprezentovaná IRS, tak úspešnosť plánovania a kontrolovania závisí predovšetkým na IRS. Informačné poňatie organizácie kladie dôraz na vytváranie informácií pre efektívne rozhodovanie. Ak teda dochádza k transformácii informácií na činnosti, tak efektívnosť týchto bezpochyby závisí na úplnosti, relevantnosti a spoľahlivosti informácií. Z toho tiež vyplýva, že celková efektívnosť fungovania organizácií do značnej miery závisí na tom, aké informácie majú jej manažéri k dispozícii.

Palková, Z. – Hennyeyová, K. – Okenka, I. (2008) tvrdia, že jedna z najčastejšie používaných definícií považuje informáciu za prostriedok, ktorý umožňuje dosiahnutie cieľa, predstavuje nové poznatky alebo umožňuje konať určitým spôsobom. S pojmom informácia úzko súvisí správa a údaj.

Správa je postupnosť znakov spracovaná určitým algoritmom, ktorá prináša fakty,

vytvára vzťahy a vyjadruje stavy. Každá správa, ktorú je prijímateľ schopný spracovať sa označuje ako údaj, resp. v oblasti informačných technológií sa často používa pojem dáta. Všetky údaje nesú so sebou určitý informačný obsah.

Autori uvádzajú nasledovné vlastnosti informácie:

- je nehmotná,
- je nezávislá od času a priestoru,
- vyskytuje sa vždy len v spojení s jej fyzikálnym nositeľom - signálom ,
- je merateľná prostredníctvom zmien fyzikálnych veličín

Kokles, M. – Romanová, A. (2002) termín informácia chápu ako údaj o reálnom prostredí, o jeho stave a procesoch v ňom prebiehajúcich , ktorý znižuje nevedomosť príjemcu informácie o prostredí a modifikuje variatu jeho správania.

Podľa uvedených autorov má informácia nasledovné vlastnosti:

- má nehmotný charakter,
- je vždy spojená s fyzikálnym nositeľom , signálom,
- musí byť spojená s procesmi, ktoré sa uskutočňujú,
- musí byť merateľná, aby mala požadovaný význam,
- je oznam, ktorým príjemca modifikuje variatu správania.

Kučera, M. – Látečková, A. (2008) vysvetľujú, že účtovné informácie sú svojim obsahom neoddeliteľnou súčasťou manažérskej práce. Ich efektívne využívanie vo veľkej miere ovplyvňuje hospodársky proces v podniku a dosahované výsledky. Po obsahovej stránke správne a hodnoverné informácie sú základom pre riadenie a rozhodovanie manažérov podniku , pri ktorom sa uplatňuje pragmatická stránka účtovných informácií. Účtovníctvo tak patrí medzi tie oblasti podniku, ktoré ako prvé sú automatizované.

Účtovníctvo je súčasťou podnikového informačného systému. Vzhľadom na charakter a rozsah poskytovaných informácií, tvorí základ podnikového informačného systému, zaznamenáva a poskytuje údaje, ktoré:

1. *po stránke kvantitatívnej* predstavujú zaevidovanie všetkých údajov o prebiehajúcej hospodárskej činnosti podniku, stave majetku a záväzkov,
2. *po stránke kvalitatívnej* sa vyznačujú predovšetkým nasledovnými charakteristikami: objektívnosť, relevantnosť, včasnosť, zrozumiteľnosť, porovnateľnosť, pertinentnosť.

Hacherová, Ž. – Látečková, A. – Kočner, M. (2010) vysvetľujú, aby boli účtovné informácie skutočným prínosom je potrebné aby si manažéri:

- a) osvojili základné účtovné princípy a pojmy
- b) vedeli správne interpretovať informačnú hodnotu každého účtu, v súvislosti medzi účtami, možnosti vytvárania analytickej evidencie, spôsob vytvárania účtovných výkazov a ich následnú analýzu

Údaje z účtovníctva sú prirodzeným nástrojom riadenia. Poznatky získané z účtovných kníh a účtovných výkazov možno rozdeliť na dve základné skupiny:

1. poznávacie informácie , ktoré slúžia na poznanie minulého vývoja
2. informácie, ktoré slúžia na ovplyvňovanie budúceho vývoja (rozhodovanie, regulácia a stanovenie strategických cieľov)

Poniščiaková, O. (2010) definuje účtovné informácie na riadenie ako informácie potrebné na riadenie podnikateľského procesu, o ktorom už bolo v princípe rozhodnuté. Podsystem pracujúci s takýmito účtovnými informáciami je historicky starší a označuje sa pojmom nákladové účtovníctvo. Viaže sa na operatívne a taktické riadenie.

Autorka ďalej popisuje účtovné informácie na rozhodovanie ako informácie potrebné na riadenie budúceho vývoja, predovšetkým na určovanie variantov budúceho vývoja podnikateľského procesu. Podsystem pracujúci s takýmito účtovnými informáciami sa označuje pojmom manažérske účtovníctvo v užšom význame.

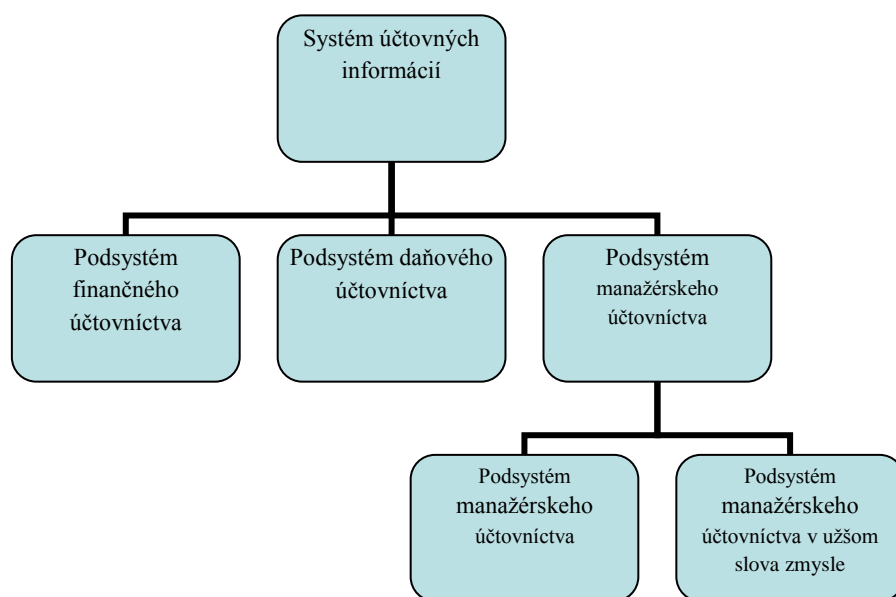

Schéma 1: Systém účtovných informácií, zdroj: Poniščiaková, O. (2010)

Ciliková, O. - Lapková, M. (2008) tvrdia, že manažér by mal využívať základné informácie o tom, ako organizácia funguje, či je dostatočne finančne zabezpečená, aké má náklady, či vytvára zisky a pod. Predovšetkým musí mať manažér jasno, k akému účelu informácie bude používať a bude posudzovať:

1. hospodárenie organizácie, jej ziskovosť, zadlženosť a likviditu
2. štruktúru nákladov a ich väzbu na výnosy, ktoré vytvára
3. posudzovanie efektívnosti jednotlivých stredísk, či prevádzok
4. rozhodovanie o investíciách
5. rozhodovanie o rozšírení či zmene sortimentu
6. rozhodovanie o znížení, či zvýšení cien a iné

Z toho ako autori vysvetľujú a definujú pojem informácia, môžeme zhodnotiť, že vo všeobecnosti je informácia skutočne dôležitou súčasťou podniku v akejkoľvek podobe, v našom prípade neodmysliteľnou časťou účtovníctva. Na základe všetkých informácií, ktorými disponuje manažér, alebo vedúci pracovník, sa dajú prognózovať a predvídať situácie ohrozujúceho, resp. priaznivého charakteru pre podnik. Účtovné informácie sú teda neoddeliteľnou súčasťou ktoréhokoľvek podniku, upovedomujú na hospodársku situáciu podniku, nedostatky, prípadne rezervy spoločnosti, ktoré sa dajú v danom čase efektívne využiť. Treba však pripomenúť, že každý manažér ktorý využíva informácie z účtovníctva, musí mať prehľad o hodnotách jednotlivých informácií ako aj osvojené základné účtovné princípy a postupy.

1.3 Manažérske účtovníctvo

Škorecová, E. (2010) tvrdí, že informácie nákladového a manažérskeho účtovníctva sú dôverného charakteru, preto sa externým používateľom neposkytujú. Slúžia iba pre manažérov podniku pre zabezpečenie hospodárnosti a efektívnosti vnútornej prevádzky a pre zabezpečenie dlhodobej prosperity podniku. Medzi uvedenými dvoma okruhmi účtovných informácií sú pevnejšie i voľnejšie väzby. Pevné väzby sú dané prípadnou zákonnou úpravou nákladového a manažérskeho účtovníctva. Medzi oboma okruhmi účtovných informácií sú rozdiely, ktoré vyplývajú z toho, že tieto informácie :

- slúžia rôznym používateľom
- slúžia pre rozdielne funkcie riadenia

Informácie oboch okruhov vytvárajú tzv. účtovný informačný systém v najširšom slova zmysle, ktorý je podsystémom manažérskeho informačného systému.

Manažérske účtovníctvo na základe informácií získaných z finančného i z nákladového účtovníctva vykonáva rôzne manažérske výpočty, zostavuje prehľady, grafy a tabuľky vyúsťujúce do návrhov podnikateľskej činnosti v budúcnosti. Pre jeden z týchto návrhov (variantov) sa manažéri rozhodujú. Manažérske účtovníctvo spája informácie vnútro podnikové, podnikové spolu s informáciami z rozpočtovníctva, kalkulácií, finančnej analýzy, podnikovej štatistiky, operatívnej evidencie a spracúva ich rôznymi matematicko-štatistickými a ekonometrickými metódami. Vzhľadom na to, že manažérske účtovníctvo všetky tieto informácie integruje, používa sa názov manažérske účtovníctvo i pre celé účtovníctvo pre vnútorné riadenie. Manažérske účtovníctvo je vrcholový termín, ktorý zahŕňa akékoľvek účtovné informácie pre riadenie a rozhodovanie.

Podľa **Tumpacha, M. (2008)** manažérske účtovníctvo predstavuje tú oblasť účtovníctva, ktorá sa zaoberá zhromažďovaním údajov o hospodárskych javoch, ich analýzou a spracovaním do podoby informácií využívaných manažmentom v ekonomickom riadení.

Manažérske účtovníctvo poskytuje ekonomické informácie, ktoré potrebuje vedenie podniku pre efektívne rozhodovanie a kontrolu riadených procesov. Predstavuje súbor rôznych informácií nielen o minulých javoch, ale aj informácie o budúcom možnom vývoji na základe určitej prijatej stratégie podniku. Manažérske účtovníctvo má širší informačný rozsah ako nákladové účtovníctvo, alebo v našich podnikoch existujúce vnútro podnikové účtovníctvo.

Obsah manažérskeho účtovníctva tvoria:

- nákladové účtovníctvo so všetkými modernými metódami sledovania a kontroly nákladov
- kalkulácia nákladov, cien a rôzne nákladové výpočty
- sústava rozpočtov (rozpočtovníctvo)
- metódy finančnej kontroly
- metódy a systémy vnútornej kontroly

Informácie získané z manažérskeho účtovníctva sú prednostne určené riadiacim pracovníkom podniku. Pomáhajú vedeniu podniku predvídať vývoj a slúžia na hodnotenie

správnosti skôr prijatých rozhodnutí. Manažéri, ktorí pracujú v podniku a sú vybavení právomocou riadiť a kontrolovať jeho činnosť, môžu tiež určovať rozsah, obsah, periodicitu i formu poskytovania účtovných informácií, ktoré sú im predkladané. Dôsledkom toho je existencia rôznych variantov manažérskeho účtovníctva uplatňovaných aj v podnikoch s obdobnou činnosťou, tvrdia **Soukupová, B. – Šlosárová, A. – Baštinová, A. (2004)**.

Poniščiaková, O. (2010) termín manažérske účtovníctvo chápe ako jednu zo súčastí systému účtovných informácií, ktorá sa formovala postupne so zvyšujúcimi sa nárokmi na prácu riadiacich pracovníkov. Narastajúca zložitosť podnikateľského prostredia sa odráža vo väčších nárokoch manažérov na informácie, ktoré získavajú z rôznych podnikových zdrojov a ktoré na správne rozhodnutia potrebujú. Cenným zdrojom informácií je zmienený systém účtovných informácií, ktorého podoba sa vývojom modifikovala.

Systém účtovných informácií dopĺňa posledný z podsystémov – manažérske účtovníctvo. Jeho význam spočíva v spracúvaní informácií na riadenie takým spôsobom, ktorý zaručuje podporu manažérom pri prijímaní náročných rozhodnutí.

Manažérske účtovníctvo je podsystémom účtovného systému, ktoré si za svoj cieľ kladie vypracúvanie informačných zdrojov pre potreby riadiacich pracovníkov. Spracúvanie získaných informácií pritom prebieha na základe procesu identifikácie, merania a odovzdávania ekonomických informácií rozhodovateľom. Tento proces tak umožňuje kvalifikované posúdenie riešeného problému a prijatie správneho rozhodnutia. Prístup používateľov možno špecifikovať tým, kto používa informačné výstupy manažérskeho účtovníctva a na aký účel. Externí používatelia majú k týmto informáciám minimálny prístup, sú totiž tajné, a preto je na mieste charakterizovať len prístup interných používateľov - rozhodovateľov, ktorí využívajú rôzne formy, úroveň a podoby informačného portfólia manažérskeho účtovníctva v závislosti od účelu. Najčastejšie slúžia informačné výstupy manažérskeho účtovníctva ako podporný nástroj pri rozhodovacích úlohách.

Ciliková, O. - Lapková, M. (2008) zastávajú názor, že manažérske účtovníctvo (management accounting) nemá právne predpísaný obsah a formu a zaoberá sa vnútornými javmi účtovnej jednotky. Systém informácií manažérskeho účtovníctva je chápaný ako dôverný a tajný, ktorý používa odlišné kritériá hodnotenia činnosti podniku s odlišnou mierou podrobnosti a s odlišnou časovou orientáciou. Sleduje informácie o práci, ktorá

práve prebieha a predpovede prichádzajúcich skutočností. Umožňuje nielen zabezpečiť výkonnosť podniku, ale aj ju ovplyvňovať a meniť. Manažérske účtovníctvo poskytuje najmä informácie pre finančné účtovníctvo, informácie o nákladoch výkonov, o útvaroch a ďalšie informácie pre rozhodovanie.

Chartered Institute of Management Accountants, (2004) vysvetľuje, že manažérske účtovníctvo predstavuje aplikáciu princípov účtovníctva a finančného riadenia s cieľom vytvoriť, ochrániť, zachovať a zvýšiť hodnotu, a túto hodnotu následne poskytnúť zainteresovaným stranám, a to tak ziskových, ako aj neziskovo orientovaných subjektov, či už vlastnených verejnou alebo súkromnou.

Manažérske účtovníctvo je integrálnou súčasťou riadenia. Vyžaduje identifikáciu, prípravu, prezentáciu, interpretáciu a využitie informácií relevantných pre:

- formuláciu podnikateľskej stratégie
- plánovacie a kontrolné aktivity
- rozhodovanie
- hospodárne využitie zdrojov
- zvyšovanie výkonnosti a tvorbu hodnoty
- zabezpečenie hmotných a nehmotných aktív
- správu, riadenie a vnútornú kontrolu spoločnosti

Privilegovaní manažérski účtovníci pomáhajú organizáciám pri vytváraní životaschopných stratégií ich transformácií do podoby zisku (v podnikateľskom prostredí) alebo do podoby hodnoty primeranej vynaloženým peniazom (v neziskovom prostredí).

Z uvedených postojov autorov možno zosumarizovať a v krátkosti manažérske účtovníctvo vysvetliť ako tú časť účtovníctva, ktorá poskytuje manažérom podniku informácie, ktoré sú dôležité pre rozhodnutia vedúcich pracovníkov a sú zamerané na vnútorné potreby firmy. Vyvinulo sa postupne, najmä na základe zvyšujúcich sa očakávaní a požiadaviek od účtovných informácií manažérmi. Vďaka tomu nám poskytuje informácie o nákladoch, cenách, kalkuláciách nákladov, informácie z rozpočtovníctva, ako aj finančnej kontroly.

1.4 Manažér spoločnosti

Sedlák, M. (2008) definuje manažéra ako človeka, ktorého primárnymi aktivitami sú manažérske funkcie, pomocou ktorých pôsobí na objekty manažmentu, teda ako človeka, ktorý plánuje, organizuje, vedie a kontroluje ľudské, finančné a informačné zdroje. Manažérmi v podniku sú predseda predstavenstva, prezident, resp. riaditeľ podniku, viceprezident, námestníci alebo iní podobní vedúci podliehajúci prezidentovi (riaditeľovi), manažéri závodov, divízií, vedúci, ktorí dozerajú na špecifické funkcie alebo oblasti riadenia, t.j. Vedúci štábných útvarov (odborovo, oddelení) atď.

Mižičková, E. – Šajbidorová, M. – Ubrežiová, I. (2007) vysvetľujú, že manažér je človek, ktorý pomocou manažérskych funkcií usmerňuje aktivity organizácie, organizačných jednotiek, kolektívov pracovníkov v záujme naplnenia vytýčených cieľov. Pre manažérsku prácu sú charakteristické niektoré prvky, napríklad, manažérska práca je tvorivá činnosť, časť manažérskej práce, hlavne riadiacej práce vrcholových manažérov je neopakovateľná, predpokladom úspešnosti manažérskej práce sú špecifické zručnosti a pod.

Letovancová, E. (2002) zastáva názor, že manažér je človek, ktorý koordinuje činnosť skupiny pracovníkov s cieľom dosiahnuť výsledky, ktoré jednotlivec individuálnou prácou nedosiahne. Manažér je ten, kto riadi a prevádzkuje podnik v mene a záujme jedného alebo viacerých vlastníkov organizácie.

Manažér je človek, ktorého primárnymi aktivitami sú funkcie, pomocou ktorých pôsobí na objekty manažmentu, človek, ktorý plánuje, organizuje, vedie a kontroluje ľudské, finančné a informačné zdroje v záujme naplnenia vytýčených cieľov. Manažér uvedené činnosti vykonáva súčasne, ich rozdelenie je iba pomyslené pre lepšie zorientovanie sa v činnosti manažéra, človeka, ktorý vykonáva manažment, vysvetľuje **Mižičková, E. (2002)**.

Gozora, V. (2000) vo svojej publikácii uvádza, že subjektmi podnikového manažmentu sú vedúci pracovníci alebo manažéri, ktorých úlohou je zabezpečiť splnenie hlavných podnikových cieľov. Všetky podniky vyvíjajú podnikateľskú činnosť a úlohou manažérov je cieľavedome spájať, kombinovať a využívať organizačné zdroje na dosiahnutie dlhodobých a strednodobých úloh.

Podnikoví manažéri sústavne obnovujú podnikové zdroje, cieľavedome usmerňujú ich transformáciu vo výrobnom procese na konečné výrobky, ktoré sú predmetom kúpy na trhu výrobkov.

Vedúci pracovníci vstupujú do tohto procesu a prostredníctvom osvedčených metód usmerňujú výrobné, procesné a odbytové činnosti. Väčšina vrcholových manažérov to dosahuje prostredníctvom plánovania, organizovania, ovplyvňovania a kontroly podnikovej činnosti. V každom prípade je cieľom manažérskej práce dosiahnuť efektívnu transformáciu výrobných činiteľov na vysoko konkurenčné výrobky alebo služby.

Podľa **Malejčíka, A. (2010)** je subjekt manažmentu pojem, pod ktorým rozumieme všeobecné požiadavky na výkon činnosti manažérov. Plne kvalifikovaný manažér je cenným človekom pre organizačnú jednotku. Musí mať talent a schopnosť usmerňovať skúsenosti druhých a dokázať ich využiť v prospech podniku.

Majtán, M. (2003) definuje manažéra predovšetkým ako profesiu, ktorej nositeľ pomocou manažérskych funkcií usmerňuje aktivity organizačnej jednotky (útvarov, kolektívov) na dosahovanie stanovených cieľov. Táto definícia, ale nezahrňuje konkrétnu prácu, ktorou je poverený manažér.

Manažér je ten, kto pracuje s ľuďmi a koordinuje ich aktivity tak, aby boli dosiahnuté ciele organizácie. To znamená, že koordinuje prácu skupín v jednotlivých oddeleniach alebo pracuje s jednotlivcami. Môže to taktiež zahrňovať koordináciu práce tímu, zložených z pracovníkov rôznych oddeleniach alebo i osôb pôsobiacich mimo organizácie, ako sú dočasní zamestnanci alebo zamestnanci dodávateľov, tvrdia **Robbins, S. P. – Coulter, M. (2004)**.

Višňovský, J. – Nagyová, Ľ. – Šajbidorová, M. (2003) vysvetľujú, že líniovým manažérom je každý vedúci, ktorý vo svojej práci realizuje všetky funkcie celostného manažmentu a vedie zamestnancov. Líniový manažér zodpovedá za výsledky objektu, ktorý riadi (organizácia, závod, dielňa, oddelenie atď.) a prostredníctvom ľudí dosahuje plánované ciele. Líniový vedúci je realizátorom mnohých personálnych činností, z ktorých najvýznamnejšie sú: motivovanie, komunikácia a formovanie medziľudských vzťahov.

Na základe toho, ako hore uvedení autori objasňujú termín „manažér“, môžeme generálne manažéra opísať ako človeka, ktorého prácou je plánovať, organizovať, viesť a motivovať zamestnancov, ako aj kontrolovať plnenie plánov v podniku.

Zo všeobecného hľadiska je dôležitým článkom organizačnej jednotky, ktorý sa podieľa na rozvoji a raste spoločnosti, motivovaní zamestnancov k dosahovaniu čo najlepších výsledkov firmy a podobne.

Z účtovného hľadiska môžeme manažéra chápať ako subjekt, ktorý prijíma rozhodnutia a opatrenia, účinne využíva rezervy, resp. hľadá spôsoby ako odstrániť nedostatky, plánuje a prognózuje budúce postavenie podniku na trhu, prehodnocuje a vytvára perspektívnejšie obchodno-záväzkové vzťahy s dodávateľmi alebo odberateľmi, efektívne využíva dostupné zdroje, zodpovedne prehodnocuje potenciálne investície a nákupy, pričom všetko realizuje a vykonáva na základe účtovných informácií.

2. Cieľ práce

Informácie sú v dnešnej dobe podstatnou, dokonca až neodmysliteľnou súčasťou každého podniku a zároveň majú významný vplyv na rozhodnutia manažérov. Ak chce vedúci pracovník aby spoločnosť prosperovala a zlepšovala svoju pozíciu na trhu, tak musí efektívne a rozvážne využívať najmä účtovné informácie o podniku. Pokiaľ majú byť tieto informácie účinne využité, je potrebné aby manažér ovládal základné účtovné princípy a postupy, ako aj rozumel jednotlivým účtovným informáciám.

V súčasnosti je dôležité správne rozumieť účtovným informáciám, pretože v opačnom prípade, pri nedostatku vedomostí o tom čo nám oznamujú účtovné informácie, môže dôjsť k zníženiu konkurencieschopnosti podniku, strate zákazníkov, neefektívnej výrobe, či dokonca v krajnom prípade k zániku spoločnosti.

Cieľom bakalárskej práce je zistiť, do akej miery ovládajú, sledujú, využívajú a uplatňujú účtovné informácie manažéri vo vybranom podniku na rozhodovanie resp. plánovanie o budúcnosti podniku, prípadne zhodnotiť možnosti zlepšenia využívania poznatkov v oblasti účtovníctva pre vedúcich pracovníkov spoločnosti.

Na dosiahnutie hlavného cieľa práce sme si stanovili niekoľko čiastkových cieľov:

- teoretické oboznámenie s vybranou problematikou prostredníctvom domácej a zahraničnej literatúry,
- objasnenie problematiky bakalárskej práce prostredníctvom poskytnutia dotazníkového prieskumu
- vyhodnotenie dotazníkového prieskumu zameraného na znalosť, využívanie a aplikáciu účtovných informácií manažérmi v konkrétnej organizačnej jednotke,
- zhrnutie dosiahnutých výsledkov a návrhy na riešenia odhalených nedostatkov

3. Metodika práce

Problematiku, na ktorú sme sa zamerali v celi práce sme aplikovali na podmienky káblovej spoločnosti ELKOND HHK a.s. a hoteli Kongres Hotel Gala.

Na začiatku práce bolo nevyhnutné získať dostatočné množstvo potrebných informácií, či už z literárnych zdrojov domácej a zahraničnej literatúry, internetových zdrojov, ako aj dotazníkového prieskumu, ktorý nám umožnili vykonať vo vybraných firmách.

Pri vypracovaní tejto bakalárskej práce bolo nutné vytvoriť si určitý metodický postup, ktorý bol nasledovný:

1. získanie literárnych zdrojov – na vypracovanie práce bolo nevyhnutné naštudovať literatúru z oblasti manažmentu, účtovníctva a podnikových informačných systémov. Zdroje boli vhodne vybrané pre danú problematiku bakalárskej práce , ako aj následné spracovanie informácií vybraných knižných publikácií.
2. výber skúmaného objektu – pre túto bakalársku prácu sme si vybrali spoločnosť ELKOND HHK a.s. a Kongres Hotel Gala
3. vytvorenie a spracovanie dotazníka – dotazník pozostáva z 22 zatvorených otázok a bol poskytnutý celkovo 27 manažérom, vedúcim pracovníkom, a pracovníkom zastávajúcich dôležité zastúpenie v rozhodovacom procese oboch spoločností, vzhľadom na problematiku práce zameranú na využívanie účtovných informácií v práci manažérov
4. vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov dotazníkového prieskumu a návrh možných riešení vhodných pre uľahčenie práce manažérov
5. vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov a vlastné návrhy a odporúčania na zlepšenie

Pri zbere jednotlivých údajov a informácií sme postupovali nasledovne:

- návštevy knižníc – Slovenská poľnohospodárska knižnica a Krajská knižnica Karola Kmeťku v Nitre
- výber adekvátnych knižných publikácií domácej a zahraničnej literatúry pre spracovanie vybranej problematiky bakalárskej práce

- spracovanie jednotlivých získaných informácií a údajov, na základe ktorých sme v práci použili materiály z domácej a zahraničnej literatúry, zákony vystihujúce problematiku práce, čo celkom tvorí 27 zdrojov
- získavanie informácií prostredníctvom dotazníkového prieskumu, kde hlavným nástrojom je dotazník, ktorý bol spracovaný, analyzovaný a následne vyhodnotený pomocou grafov

Pri vypracovaní bakalárskej práce sme použili nasledovné metódy :

- metóda riadeného rozhovoru – prostredníctvom tejto metódy sme získali potrebné informácie o spoločnosti, konkrétne od riaditeľa obchodného úseku
- dotazníkový prieskum
- metóda analýzy – použili sme ju pri spracovaní a analyzovaní jednotlivých podkladov získaných z dotazníkového prieskumu
- metóda komparácie – pri porovnaní výsledkov získaných od oslovených respondentov
- metóda syntézy a dedukcie – pri formulovaní výsledkov, návrhov, opatrení a záverov práce

4. Vlastná práca

V tejto časti rozvínieme vybranú problematiku bakalárskej práce aplikovanú na vybraných spoločnostiach ELKOND HHK a.s. a hoteli Kongres Hotel Gala. Dve organizácie sme si vybrali z toho dôvodu, že sme potrebovali dostatočné množstvo respondentov vhodných na vyplnenie dotazníka, a skutočnosť je taká, že firmy sú vzájomne prepojené, keďže konateľ hotela je aj predsedom predstavenstva spoločnosti ELKOND HHK a.s., a samotné obchodné oddelenie káblovej spoločnosti sídli práve v spomínanom hoteli.

Každá spoločnosť tvorí dôležitý zdroj informácií, keďže sme sa v práci zamerali na dotazníkový prieskum, ktorý bol poskytnutý vedúcim pracovníkom oboch spoločností

4.1 Charakteristika spoločností

Obe vybrané spoločnosti tvoria a poskytujú dôležité informácie pre vypracovanie bakalárskej práce, preto v sme sa v kapitole venovanej charakteristike spoločnosti zamerali na obe firmy.

4.1.1 Profil spoločnosti ELKOND HHK a.s.

ELKOND HHK, a.s. patrí medzi stabilné a rozvíjajúce sa spoločnosti v elektrotechnickom priemysle. Podnikateľské aktivity sú primárne zamerané na výrobu káblov a vodičov. Základným predsavzatím organizácie je v maximálnej miere uspokojovať potreby tuzemských a zahraničných zákazníkov trvalým poskytovaním kvalitných a spoľahlivých výrobkov a služieb. Dôkladné poznanie a uspokojovanie potrieb a požiadaviek zákazníkov a ostatných zainteresovaných strán: zamestnancov, dodávateľov a štátnych orgánov, spoločnosť inšpiruje a zaväzuje vykonávať činnosti s maximálnou mierou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s rešpektovaním všetkých predpisov pre ochranu životného prostredia, požiarnej ochrany a ostatných legislatívnych a regionálnych nariadení. Výrobky a služby a s nimi súvisiace činnosti musia spĺňať čo najvyššie nároky na kvalitu, BOZP a životné prostredie počas ich celého životného cyklu.

Spoločnosť ELKOND bola založená v decembri roku 1992 ako jediný tuzemský výrobca telekomunikačných káblov. V októbri 1998 sa ELKOND s.r.o. transformoval na

akciou spoločnosť, od kedy firma začala vystupovať pod novým názvom ELKOND HHK a.s. V roku 2002 vstúpil do spoločnosti finančný investor, ktorého vklad bol použitý na rozšírenie technológie pre výrobu špeciálnych káblov s požiarotechnickými vlastnosťami, na základe čoho podnik začal budovať novú stratégiu predaja svojich výrobkov, ktorú podriadil uplatneniu a cieľovým skupinám nových výrobkov. V roku 2007 ELKOND HHK a.s., ako výrobca stavebných výrobkov s požiadavkami na požiarotechnické vlastnosti, sa stal zakladajúcim členom Asociácie pasívnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky. Od roku 2009 je spoločnosť aktívnym členom Asociácie výrobcov káblov a vodičov Českej a Slovenskej republiky.

Sortiment výrobkov spoločnosti nebol od začiatku jej existencie taký široký ako je dnes. Na začiatku fungovania bola firma zameraná na výrobu telekomunikačných a signálnych káblov pre operátorov telefónnych sietí. Od roku 2004 začal podnik rozširovať sortiment o inštalčné, návestné, signálne, dátové, silové káble a špeciálne káble podľa požiadaviek zákazníkov. Významným rozšírením výrobného portfólia bol medený program Cu drôty a lanká, špeciálne káble s požiarotechnickými vlastnosťami, špeciálne telekomunikačné káble na báze práškových technológií a vody blokujúcich pásov proti pozdĺžnemu šíreniu vlhkosti, ako aj rozšírenie predajného portfólia o produkty spolupracujúcich výrobcov, ktoré logicky dopĺňali vlastné výrobné možnosti a kapacity spoločnosti. Rok 2006 je pre spoločnosť významným pre vývoj špeciálneho hybridného metalicko – optického kábla pre potreby telekomunikačných operátorov, rovnako ako certifikovanie káblov s požiarotechnickými vlastnosťami podľa noriem VDE.

Výroba káblov je sústredená vo vlastných priestoroch v Trstenej o celkovej ploche 17 000 m² s kompletne zariadenou infraštruktúrou.

Výrobné a dodávateľské možnosti fabriky:

- Výroba káblov podľa európskych aj medzinárodných noriem STN EN, IEC
- Štandardné dodávky plníme do 14-21 dní
- Devízou spoločnosti je premyslená organizácia operatívnych skladových zásob, ktorá zabezpečuje pružné riešenie požiadaviek zákazníka JUST IN TIME. Touto formou si ELKOND HHK a.s. našiel na trhu miesto, ktoré neboli schopné pokryť veľké spoločnosti.

Výrobné portfólio ELKONC HHK a.s. rozdeľujeme do nasledovných skupín:

- Stavebné výrobky – káble s požiarotechnickými vlastnosťami
- Miestne telekomunikačné káble NF

- Oznamovacie a ovládacie káble NF
- Oznamovacie a ovládacie vodiče

- Inštalačné káble pre telekomunikácie
- Inštalačné bezhalogénové káble pre telekomunikácie
- Signálne a kontrolné káble
- Káble pre zvláštne použitie
- Vodiče pre fotovoltaické solárne panely
- Napájacie káble a vodiče flexibilné
- Napájacie káble a vodiče pre pevné uloženie
- Napájacie bezhalogénové káble a vodiče
- Medené drôty a lanká

4.1.2 Profil hotela Kongres Hotel Gala

Podľa obchodného registra úplný názov hotela je Kuprum s.r.o., Kongres Hotel Gala. Hotel bol postavený koncom roku 2008 v príjemnom prostredí obce Hronsek, ktorá sa nachádza medzi mestami Banská Bystrica a Zvolen. Hotel svojim vybavením slúži k organizovaniu akcií kongresového a seminárneho charakteru, ako aj hosťom vyhľadávajúcim oddych, rekreáciu a aktívny odpočinok.

Kongres Hotel Gala **** disponuje 15 dvojlôžkovými vkusne a príjemne zariadenými izbami vrátane dvoch apartmánov s celkovým počtom 30 stálych a 10 prístelkových lôžok.

Každá izba je vybavená:

- TV
- rádiom
- telefónom s priamou voľbou
- pripojením na internet
- minibarom
- vaňou alebo sprchou

Hotel disponuje reštauráciou s maximálnou kapacitou 100 miest, je vhodná na usporadúvanie spoločenských podujatí – recepcií, routov, banketov, svadieb, plesov, rodinných osláv, vrátane zabezpečenia kultúrno-zábavného programu (živá hudba rôzneho

žánru, disco, rozprávač – zabávač, atď.) V hoteli sa nachádza aj banketová miestnosť, ktorá je určená pre menšie spoločnosti do 24 osôb, potom je to denný bar, ktorý zákazníkom umožňuje posedenie v príjemnom prostredí vhodnom aj na neformálne stretnutia obchodných partnerov. Veľmi obľúbenou časťou hotela je záhradná reštaurácia, v ktorej sa ponúka posedenie na letnej terase so záhradným grilom, pričom atmosféru dopĺňa kaskádovité jazierko so živými rybami.

Pre semináre, kongresy, školenia, workshopy, prezentácie firiem, obchodné rokovania, tlačové a mediálne stretnutia sú k dispozícii 4 konferenčné miestnosti, 1 rokovací salónik a prezentačná technika:

- DATA projektor
- video - spätný projektor
- flipchart
- TV
- Hifi veža
- pripojenie na internet cez modem
- premietacie plátno
- magnetická tabuľa

V rámci aktívneho a relaxačného odpočinku celoročne ponúkame:

- saunu
- masáž
- kozmetické služby
- športové centrum – 4 tenisové kurty, badmintonový kurt a požičovňa horských bicyklov.

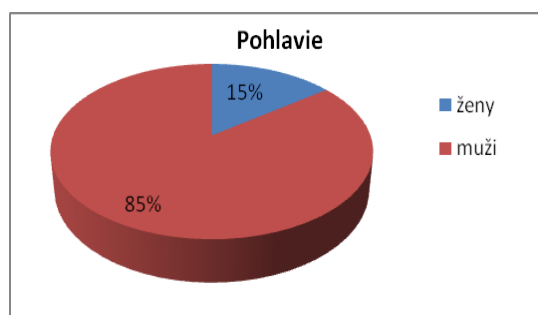
4.2 Spracovanie dotazníkového prieskumu

V nasledujúcej časti budú prezentované výsledky, ktoré som vo svojej práci dosiahla prostredníctvom dotazníkového prieskumu vykonaného vo vybraných spoločnostiach. Dotazník bol poskytnutý manažérom na všetkých stupňoch riadenia, ako aj kľúčovým zamestnancom firiem, ktorí nie sú priamo manažérmi, ale zastávajú dôležité miesto v rozhodovacom procese jednotlivých organizáciách. Celkový počet respondentov, ktorí odpovedali na otázky je 27, pričom výber respondentov nebol náhodný, pretože dotazníkový prieskum bol zameraný na problematiku bakalárskej práce, ktorá sa výlučne týka manažérov a riadiacich pracovníkov. Na otázky odpovedali 4 ženy a 23 mužov rôznej vekovej kategórie, vzdelanostnej úrovne a pracovnej pozície.

Tabuľka 1: Pohlavie zamestnancov

Pohlavie	Počet	Podiel v %
Ženy	4	15%
Muži	23	85%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

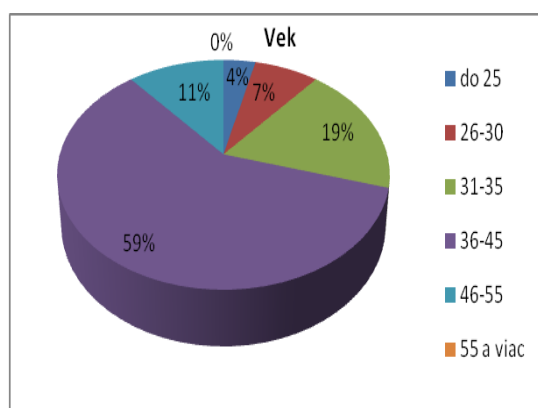

Obrázok 1: Pohlavie

Tabuľka 2: Vek zamestnancov

Vek zamestnancov	Počet	Podiel v %
do 25 rokov	1	4%
26-30 rokov	2	7%
31-35 rokov	5	19%
36-45 rokov	16	59%
46-55 rokov	3	11%
55 a viac	0	0
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 2: Vek zamestnancov

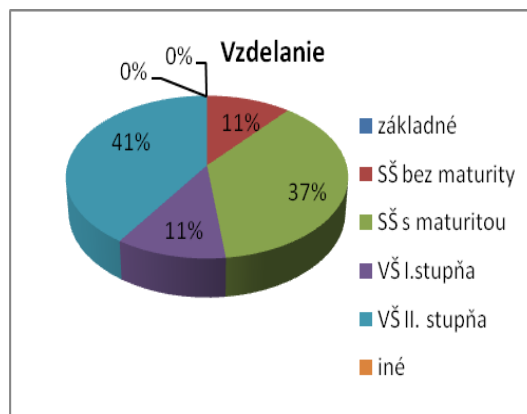
Väčšina opýtaných respondentov boli muži, a to až 85%, pričom počet opýtaných žien bol 4, čo tvorilo zvyšných 15%. Každý sa mohol zaradiť do jednej z uvedených vekových kategórií, nakoľko najviac opýtaných sa nachádza v rozpätí 36-45 rokov, to

znamená 16 z celkového počtu respondentov, čo tvorí 59%. Spomedzi opýtaných manažérov a vedúcich pracovníkov nikto nespadá do vekovej kategórie nad 55 rokov, a iba jeden zamestnanec sa nachádza vo veku do 25 rokov.

Tabuľka 3: Vzdelanie

Ukončené vzdelanie	Počet	Podiel v%
Základné	0	0%
SŠ bez maturity	3	11%
SŠ s maturitou	10	37%
VŠ - I. stupeň	3	11%
VŠ - II. stupeň	11	41%
Iné	0	0
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 3: Vzdelanie

Pri vyhodnocovaní vzdelania zamestnancov sme prišli k záveru, že 41% opýtaných má vysokoškolské vzdelanie II. stupňa. Druhou najčastejšou odpoveďou na vzdelanostnú úroveň s počtom respondentov 10 bolo stredoškolské vzdelanie s maturitou, čo tvorilo 37%. Ani jeden z respondentov nemá ukončené iné vzdelanie ako uvedené možnosti v dotazníku, a taktiež nie je žiaden manažér alebo riadiaci pracovník iba so základným vzdelaním.

Tabuľka 4: Pracovná pozícia

Pracovná pozícia	Počet	Podiel v%
Líniový manažér	7	26%
Manažér na strednom stupni	8	30%
Vrcholový manažér	6	22%
Iné	6	22%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 4: Pracovná pozícia

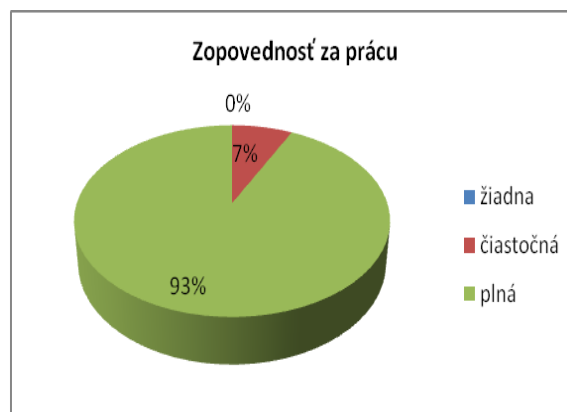
Z uvedeného grafu vyplýva, že najviac opýtaných zastáva funkciu manažéra na strednom stupni riadenia, čo tvorí 30%. Medzi jednotlivými možnosťami nie sú veľké

percentuálne rozdiely, dokonca 6 respondentov tvorí vrcholový manažment, pričom taktiež 6 opýtaných zastáva inú funkciu vo firme ako boli uvedené možnosti v dotazníku (líniový manažér, manažér na strednom stupni riadenia, vrcholový manažér). Každý respondent, ktorý si vybral možnosť inej pozície vo firme v dotazníku uviedol, akú konkrétnu funkciu zastáva. Pozície na ktorých pracovali jednotliví zamestnanci boli konkrétne vedúci predaja, vedúci logistiky, vedúci expedície, referent predaja, vedúci výroby a vedúci objednávok.

Tabuľka 5: Zodpovednosť za prácu

Zodpovednosť za prácu	Počet	Podiel v%
Žiadna	0	0%
Čiastočná	2	7%
Úplná	25	93%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 5: Zodpovednosť za prácu

Tabuľka 6: Počet rokov v podniku

Počet rokov v podniku	Počet	Podiel v%
Menej ako 1 rok	1	4%
1-3 roky	4	15%
4-6 rokov	7	26%
7-9 rokov	5	18%
10 a viac rokov	10	37%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 6: Počet rokov v podniku

Vzhľadom na to, že dotazník bol poskytnutý najmä manažérom a riadiacim pracovníkom neprekvapuje počet odpovedí na otázku zameranú na zodpovednosť za prácu. 93% opýtaných má za svoju prácu úplnú zodpovednosť, a len 2 zamestnanci z celkových 27 respondentov majú čiastočnú zodpovednosť za vykonanú prácu, pričom vieme povedať, že ide o zamestnancov, ktorí v otázke č. 4 uviedli, že zastávajú inú funkciu ako manažérsku.

Na základe odpovedí na otázku zameranú na časový horizont pracovania v spoločnosti môžeme povedať, že najviac, čiže 37%, pracuje pre danú spoločnosť 10 rokov a dlhšie. Keďže vieme že väčšina opýtaných respondentov je zo spoločnosti ELKOND HHK a.s., táto odpoveď je očakávaná. Menej ako 1 rok pracuje len jeden opýtaný, ktorý zastáva pozíciu manažéra na strednom stupni riadenia. Druhou najčastejšou odpoveďou je možnosť s rozpätím 4-6 rokov, čo tvorí 26%, čiže 7 opýtaných z celkového počtu, pričom keď vezmeme do úvahy dĺžku existencie hotela Kongres Hotel Gala, je táto odpoveď primeraná.

Tabuľka 7: Znalosť JÚ

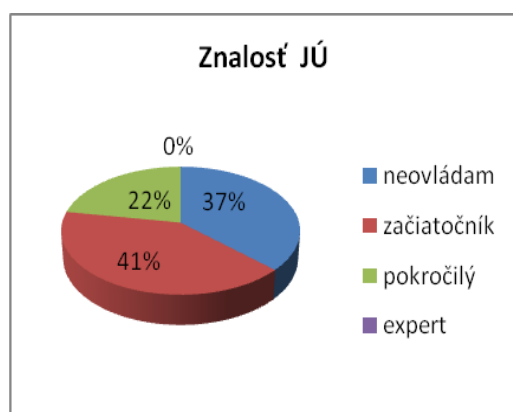
Znalosť JÚ	Počet	Podiel v%
Neovládám	10	37%
Začiatočník	11	41%
Pokročilý	6	22%
Expert	0	0%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

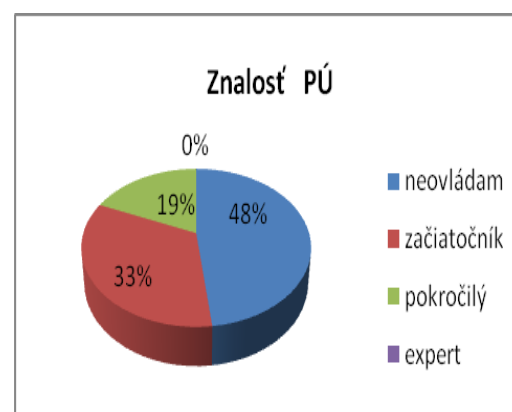
Tabuľka 8: Znalosť PÚ

Znalosť PÚ	Počet	Podiel v%
Neovládám	13	48%
Začiatočník	9	33%
Pokročilý	5	19%
Expert	0	0%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 7: Znalosť JÚ

Obrázok 8: Znalosť PÚ

Z uvedených grafov môžeme konštatovať, že všeobecná znalosť účtovných princípov a postupov v oblasti jednoduchého a podvojného účtovníctva je vo vybraných firmách na nízkej úrovni. Jednoduché účtovníctvo neovláda 37% opýtaných, čo je 1/3 z celkového počtu oslovených respondentov, pričom je to menej ako neznalosť podvojného účtovníctva, ktorá v našom prípade tvorí až 48%, čo je takmer polovica opýtaných. Z teoretického

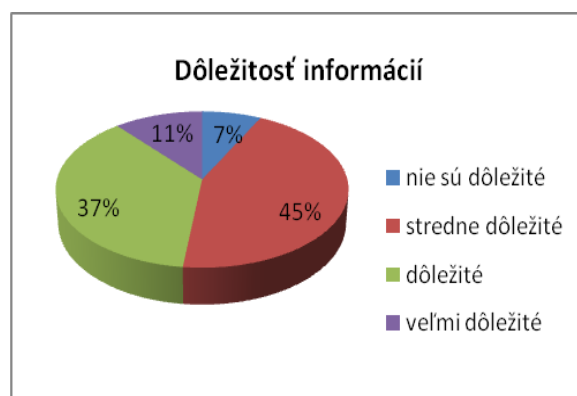
hľadiska môžeme povedať, že nevedomosť v oblasti účtovníctva u manažérov by mala byť minimálna, avšak práve tento dotazníkový prieskum nám poskytuje opačné informácie. Vzhľadom na vysoké percentá odpovede „neovládam“ sme sa rozhodli zistiť príčinu v jednej z vybraných spoločností, konkrétne v ELKOND HHK a.s., keďže firma je prosperujúca na Slovenskom aj zahraničnom trhu. Riaditeľ obchodného oddelenia nám vysvetlil, že konkrétne v jeho prípade je neznalosť účtovných postupov a predpisov podmienená tým, že každé jedno oddelenie v podniku má účtovníkov, ktorí majú o všetkom prehľad ako zamestnanci študovaní v oblasti účtovníctva, a preto je v jeho prípade zbytočné vyznať sa v takýchto oblastiach, pretože čas venovaný takýmto informáciám je pre neho zbytočný.

Keď si všimneme, tak ani jeden z respondentov neovláda ani jednoduché, ani podvojnú účtovníctvo na úrovni experta. Takmer polovica opýtaných ovláda jednoduché účtovníctvo ako začiatočník, pričom v podvojnom účtovníctve je to už len 1/3, čiže 9 zo všetkých 27 pracovníkov, ktorým bol dotazník poskytnutý.

Tabuľka 9: Dôležitosť informácií

Znalosť PÚ	Počet	Podiel v%
Nie sú dôležité	2	7%
Stredne dôležité	12	45%
Dôležité	10	37%
Veľmi dôležité	3	11%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 9: Dôležitosť informácií

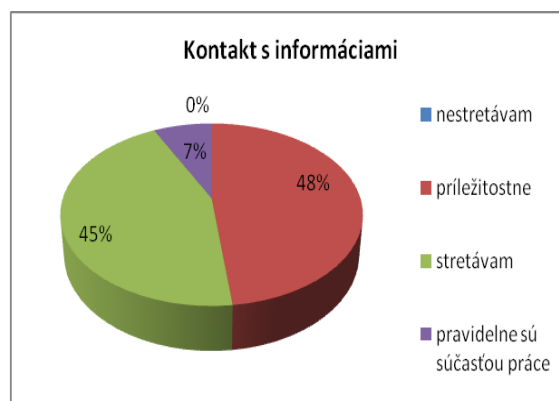
V tabuľke a grafe č.9 môžeme vidieť ako sa vybraní manažéri a vedúci pracovníci stavajú k dôležitosti účtovných informácií. Celkovo len 2 zamestnanci si myslia že účtovné informácie nie sú dôležité pre ich prácu, či rozhodovanie a prijímanie opatrení. 45% opýtaných je toho názoru, že účtovné informácie sú v práci manažéra stredne dôležité, čo znamená, že približne v polovici prípadov kedy treba prijímať rozhodnutia a opatrenia, sa manažéri riadia práve účtovnými informáciami. Na základe prieskumu môžeme uviesť, že manažér sa rozhoduje medzi možnými alternatívami vo väčšine prípadov na základe účtovných informácií, čo nám potvrdilo 37% zo všetkých opýtaných.

Z teoretického hľadiska je dôležitosť účtovných informácií veľmi vysoká, ako aj potreba rozhodovať sa práve na základe účtovných informácií, ktoré má manažér k dispozícii. Na základe tohto dotazníkového prieskumu, sme opäť zistili, že v prosperujúcej firme to nie je považované za prioritu.

Tabuľka 10: Kontakt s informáciami

Kontakt s informáciami	Počet	Podiel v%
Nestretávam	0	0%
Príležitostne	13	48%
Stretávam	12	45%
Súčasť práce	2	7%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

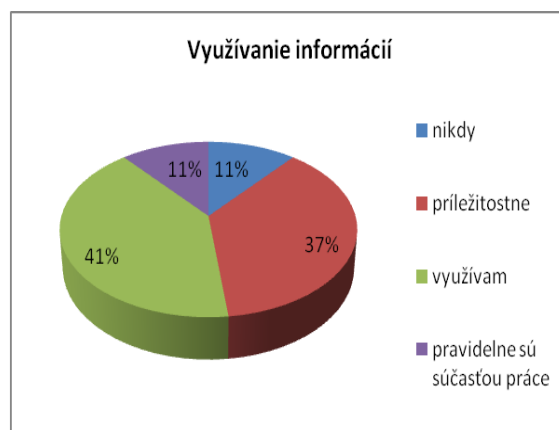

Obrázok 10: Kontakt s informáciami

Tabuľka 11: Využívanie informácií

Využívanie informácií	Počet	Podiel v%
Nikdy	3	11%
Príležitostne	10	37%
Využívam	11	41%
Súčasť práce	3	11%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 11: Využívanie informácií

Pri otázke č.10 takmer polovica opýtaných, čiže 48% odpovedala, že sa vo svojej práci príležitostne stretáva s účtovnými informáciami. Skoro taký istý podiel dosiahli aj odpovede, ktoré vyjadrovali, že zamestnanci sa vo svojej práci stretávajú s informáciami, pod čím môžeme rozumieť že 45% má vo svojej práci bežne zahrnuté účtovné informácie. Ani jeden z respondentov netvrdí, že sa vo svojej práci nestretáva s účtovnými informáciami, a len 2 z celkových 27 opýtaných tvrdia, že s účtovnými informáciami sa stretávajú pravidelne, a že sú súčasťou ich práce.

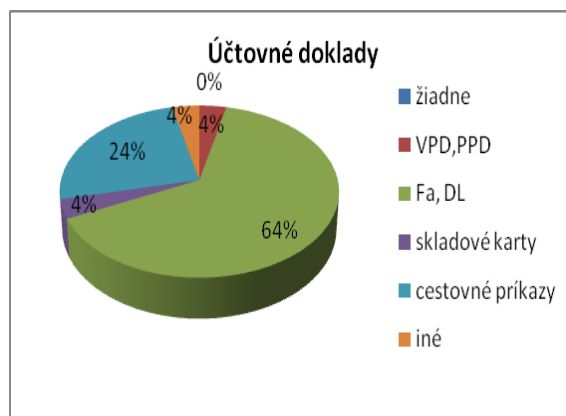
Účtovné informácie využíva vo svojej práci 41% opýtaných, čiže 11 zo všetkých respondentov, pričom len pre 3 zamestnancov sú tieto účtovné informácie súčasťou práce

a stretávajú sa s nimi pravidelne. Prekvapujúce je, že sa v spoločnosti vyskytujú aj manažéri a vedúci pracovníci, ktorí sa vo svojej práci nikdy nestretávajú s účtovnými informáciami. Keďže tento výsledok v nás vzbudil záujem zistiť príčinu, znova sme sa obrátili na riaditeľa obchodného oddelenia spoločnosti ELKOND HHK a.s., ktorý tento výsledok argumentoval presne tak isto ako pri otázkach č. 7 a 8.

Tabuľka 12: Účtovné doklady

Účtovné doklady	Počet	Podiel v%
Žiadne	0	0%
VPD,PPD	1	4%
Fa, DL	18	64%
Skladové karty	1	4%
Cestovné príkazy	7	24%
Iné	1	4%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

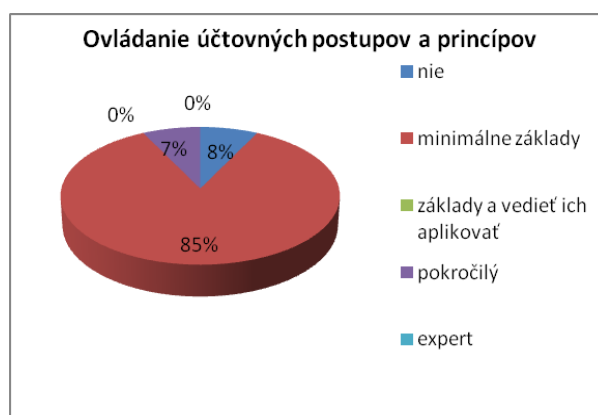
Obrázok 12: Účtovné doklady

Z dotazníkového prieskumu vyplýva, že jednotliví manažéri a vedúci pracovníci, sa najčastejšie stretávajú vo svojej práci s faktúrami a dodacími listami, a to až 64%, čiže 18 respondentov. Z hľadiska využívania jednotlivých účtovných dokladov vo firme sú na tom rovnako výdavkový pokladničný doklad, príjmový pokladničný doklad, skladové karty a iné doklady s percentuálnym podielom 4%. Iné účtovné doklady boli uvedené len v jednom prípade, kedy jeden z respondentov uviedol, že vo svojej práci využíva aj účtovné výkazy a analytické účty. Zvyšný podiel tvoria cestovné príkazy, ktoré vo svojej práci využíva 7 opýtaných manažérov, čiže 24%.

Tabuľka 13: Ovládanie účtovných postupov a princípov

Ovládanie účtovných postupov a princípov	Počet	Podiel v%
Nie	2	8%
Minimálne základy	23	85%
Základy a aplikácia	0	0%
Pokročilý	2	7%
Expert	0	0%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

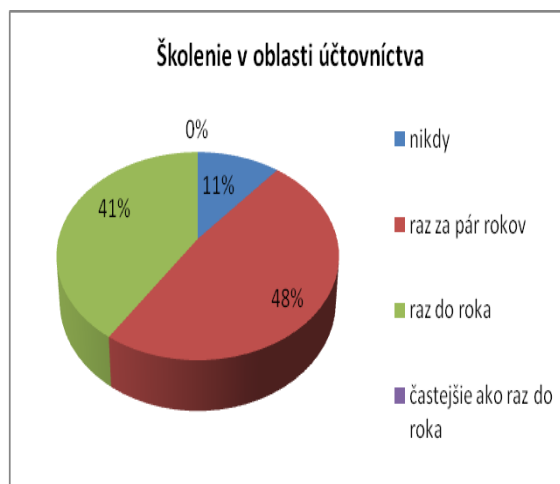
Obrázok 13: Ovládanie účtovných postupov a princípov

Až 85% respondentov zastáva názor, že manažéri a vedúci pracovníci by mali ovládať minimálne základy z účtovných postupov a princípov. Zaujímavé je, že možnosť „základy a vedieť ich aplikovať“ si nevybral ani jeden z respondentov, ale to že by mal byť manažér pokročilý v oblasti účtovníctva si myslia 2 opýtaní, čo je 7% z celkového počtu. Prekvapujúco 2 respondenti označili odpoveď, že manažéri nemusia ovládať základné účtovné princípy a postupy.

Tabuľka 14: Školenie v oblasti účtovníctva

Školenie v oblasti účtovníctva	Počet	Podiel v%
Nikdy	3	11%
Raz za pár rokov	13	48%
Raz do roka	11	41%
Častejšie ako raz do roka	0	0%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 14: Školenie v oblasti účtovníctva

Tabuľka 15: Kurzy z účtovníctva

Kurzy z účtovníctva	Počet	Podiel v%
Nikdy	11	41%
Základy zo školy	9	33%
Kurz JÚ	3	11%
Kurz PÚ	1	4%
Kurz JÚ a PÚ	3	11%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 15: Kurzy z účtovníctva

Podľa dotazníkového prieskumu si 48% respondentov myslí, že manažéri by mali byť školení v oblasti účtovníctva v tejto spoločnosti, ako aj v ktorejkoľvek inej spoločnosti aspoň raz do roka. Skoro rovnaký podiel patrí opýtaným, ktorí zastávali názor, že školenie v oblasti účtovníctva by mali manažéri absolvovať raz za pár rokov. Takýto postoj má 11 manažérov a riadiacich pracovníkov z celkového počtu. Žiaden z oslovených respondentov

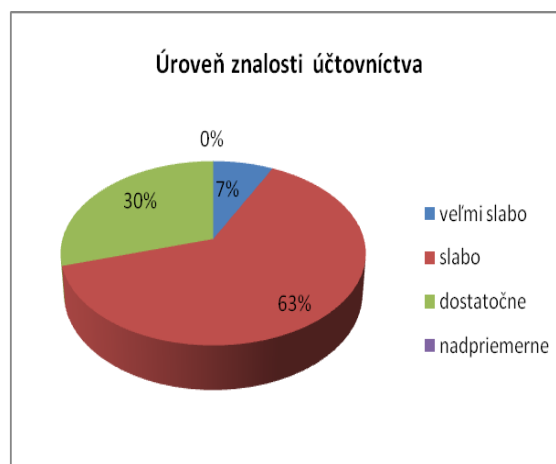
si nemyslí, že by malo byť takéto školenie častejšie ako raz do roka, pričom 3 z celkového počtu sú presvedčení, že vzdelávanie v oblasti účtovníctva nie je potrebné pre manažéra alebo vedúceho pracovníka.

V rámci prieskumu nás zaujímali možné absolvované kurzy účtovníctva vybranými zamestnancami. Pri vyhodnotení dotazníka sme skonštatovali, že až 41% zo všetkých opýtaných nikdy neabsolvovalo kurz z účtovníctva, a dokonca nemá ani základy zo školy. Kurz jednoduchého účtovníctva absolvovali dokopy 3 respondenti, presne tak isto ako aj tí, ktorí označili, že sa zúčastnili na kurze jednoduchého účtovníctva aj podvojného účtovníctva. 1/3 všetkých opýtaných potvrdila, že ovládajú účtovníctvo vďaka základom nadobudnutým ešte počas štúdia na škole. Najmenší podiel zo všetkých odpovedí mala možnosť, ktorá hovorila o absolvovaní iba kurzu podvojného účtovníctva, ktorého sa zúčastnil jeden respondent.

Tabuľka 16: Úroveň znalosti účtovníctva

Úroveň znalosti účtovníctva	Počet	Podiel v%
Veľmi slabo	2	7%
Slabo	17	63%
Dostatočne	8	30%
Nadpriemerne	0	0%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

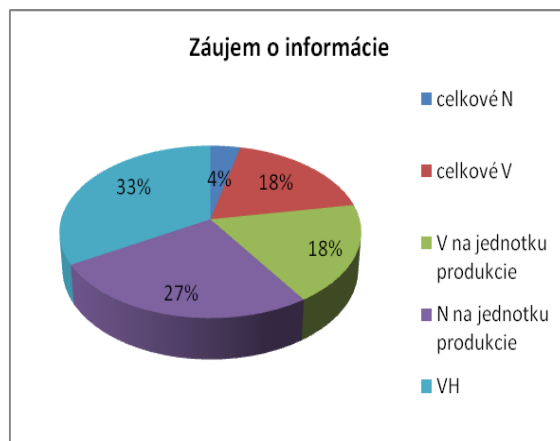
Obrázok 16: Úroveň znalosti účtovníctva

V rámci dotazníka sme sa opýtali aj na úroveň ovládania a znalosti účtovníctva všeobecne vo firme. Najviac respondentov, v tomto prípade 63% je toho názoru, že celková úroveň a stupeň znalosti je slabá. Ani jeden z opýtaných si nemyslí, že vedomosti v oblasti účtovníctva v konkrétnej spoločnosti sú nadpriemerné, čo by sme logicky mohli vyvodit' aj my z predchádzajúcich odpovedí týkajúcich sa poznatkov zo sféry účtovníctva. 30% opýtaných, čiže 8 ľudí je presvedčených, že celková úroveň a vedomosti z účtovníctva sú vo firme na dostatočnej úrovni, pričom 2 ľudia tvrdia, že v organizácii je veľmi slabá miera znalosti účtovníctva.

Tabuľka 17: Záujem o informácie

Záujem o informácie	Počet	Podiel v%
Celkové N	1	4%
Celkové V	5	18%
V na jednotku produkcie	5	18%
N na jednotku produkcie	7	27%
VH	9	33%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

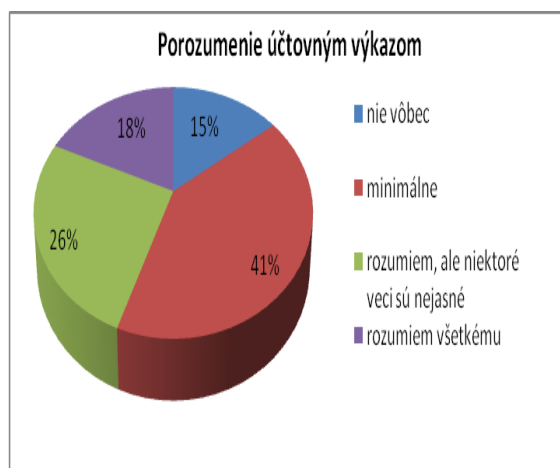
Obrázok 17: Záujem o informácie

Na základe problematiky rozoberanej v bakalárskej práci, sme jednu otázku zamerali aj na druh informácie, ktorý najviac zaujíma manažérov. V 9 odpovediach nám respondenti uviedli, že zo všetkých uvedených možností ich najviac zaujíma výsledok hospodárenia. 18% z celkového počtu dosiahli dve otázky, v ktorých opýtani uviedli, že najdôležitejšou informáciou sú celkové výnosy a výnosy na jednotku produkcie. Takmer jedna tretina oslovených, čiže 27%, považuje za najpodstatnejšiu informáciu práve náklady na jednotku produkcie, pričom dôležitosť informácie hovoriacej o celkových nákladoch pokladá za rozhodujúcu iba jeden respondent.

Tabuľka 18: Porozumenie účtovným výkazom

Porozumenie účtovným výkazom	Počet	Podiel v%
Nie vôbec	4	15%
Minimálne	11	41%
Rozumiem, ale niektoré veci sú nejasné	7	26%
Rozumiem všetkému	5	18%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 18: Porozumenie účtovným výkazom

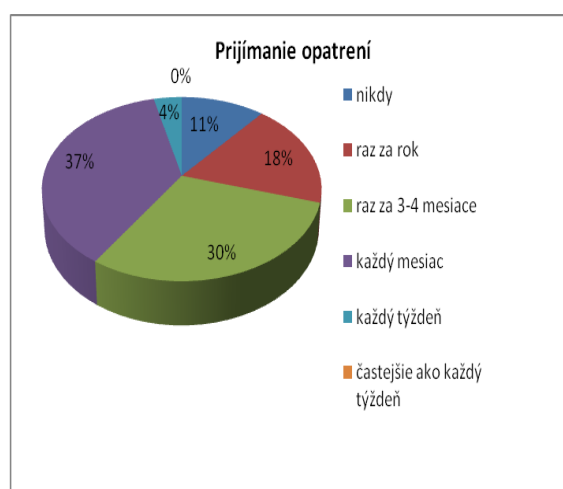
Každý jeden manažér by sa podľa nás mal vyznať a mal by mať prehľad v účtovných výkazoch ako sú súvaha a výkaz ziskov a strát. Tabuľka a graf č.18 nám prezentujú

odpovede na otázku, či sa manažéri vyznajú v súvahe a vo výkaze ziskov a strát. Zo všetkých opýtaných nám 4 uviedli, že týmto výkazom vôbec nerozumejú, čo nás prekvapilo, lebo to znamená že nemajú vôbec žiadny prehľad o informáciách, ktoré im jednotlivé výkazy poskytujú. 41% oslovených odpovedalo, že súvahe a výkazu ziskov a strát rozumie minimálne a 18% respondentov rozumie všetkému bez akýchkoľvek problémov, čo znamená že len 5 ľudí zo všetkých opýtaných nemá problém čerpať informácie z takýchto účtovných výkazov. Z celkového počtu manažérov a vedúcich pracovníkov ktorým bol dotazník poskytnutý, 7 uviedlo že súvahe a výkazu ziskov a strát rozumie, ale niektoré veci a informácie sú im nejasné.

Tabuľka 19: Prijímanie opatrení

Prijímanie opatrení	Počet	Podiel v%
Nikdy	3	11%
Raz za rok	5	18%
Raz za 3-4 mesiace	8	30%
Každý mesiac	10	37%
Každý týždeň	1	4%
Častejšie ako každý týždeň	0	0%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 19: Prijímanie opatrení

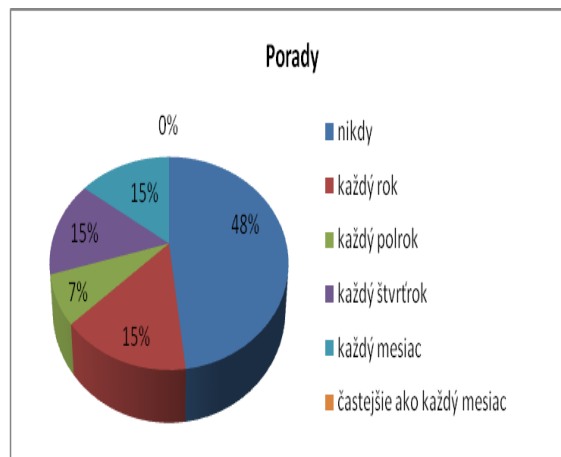
Vzhľadom na to, že každý jeden manažér a riadiaci pracovník vykonáva svoje rozhodnutia a opatrenia na základe jemu dostupných informácií, či už je to z oblasti výroby, marketingu, účtovníctva a podobne, zaujímalo nás ako často vo svojej praxi prijímajú rozhodnutia na základe účtovných informácií. Prostredníctvom vykonaného dotazníkového prieskumu sme zistili, že ani jeden z oslovených zamestnancov neprijíma rozhodnutia na základe účtovných informácií častejšie ako každý týždeň s tým, že len jeden opýtaný uviedol že takéto údaje využíva na rozhodovanie každý týždeň. 37% respondentov nám odpovedalo, že účtovné informácie sú pre ich prácu a prijímanie opatrení natoľko dôležité, že sa na základe nich rozhodujú každý mesiac. Zo všetkých opýtaných nám 3 potvrdili, že účtovné informácie nie sú pre nich až tak dôležité, pretože na základe nich nikdy neprijímajú opatrenia a rozhodnutia, pričom 5 respondenti uviedli že rozhodnutia na základe takýchto

údajov vykonávajú len raz do roka. Raz za 3-4 mesiace sa vďaka účtovným informáciám rozhodujú manažéri a riadiaci pracovníci v 8 prípadoch, čo je celkovo 30% z opýtaných.

Tabuľka 20: Porady

Porady	Počet	Podiel v%
Nikdy	13	48%
Každý rok	4	15%
Každý polrok	2	7%
Každý štvrtrok	4	15%
Každý mesiac	4	15%
Častejšie ako každý mesiac	0	0%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

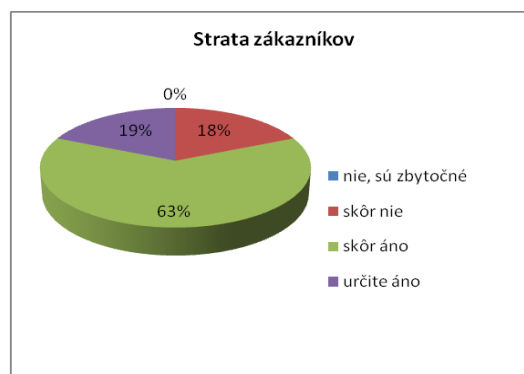
Obrázok 20: Porady

Tabuľka a graf č.20 nám poukazujú na to, ako často manažéri zvolávajú porady podmienené účtovnými informáciami. Pomocou prieskumu sme zistili, že vo vybraných firmách respondenti skoro až v polovici prípadov nikdy neorganizujú porady na základe účtovných informácií. Častejšie ako raz do mesiaca neusporadúva žiaden oslovený manažér alebo vedúci pracovník porady, pričom pri troch možnostiach sme získali rovnaký počet odpovedí, z čoho nám vyplynulo, že 15% opýtaných usporadúva porady každý rok, každý štvrtrok a každý mesiac. Ďalšia odpoveď bola možnosť, že manažéri organizujú porady na základe účtovných informácií raz do polroka, pričom takto odpovedali 2 opýtani, čiže 7% z celkového počtu oslovených.

Tabuľka 21: Strata zákazníkov

Strata zákazníkov	Počet	Podiel v%
Nie sú zbytočné	0	0%
Skôr nie	5	18%
Skôr áno	17	63%
Určite áno	5	19%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

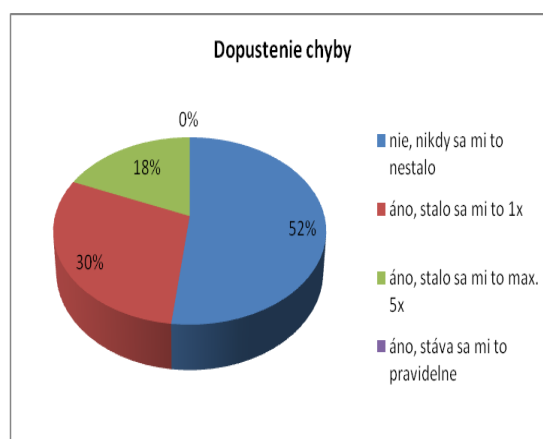
Obrázok 21: Strata zákazníkov

Tabuľka a graf č.21 nám vysvetľuje, čo si myslia manažéri o tom, že nesprávny prístup k účtovným informáciám a ich využitie môže spôsobiť stratu zákazníkov a zníženie konkurencieschopnosti podniku. Ani jeden z opýtaných respondentov si nemyslí, že by tieto informácie boli zbytočné, a ich nevhodné využitie by nemalo žiadny dopad na chod a fungovanie spoločnosti. Najviac oslovených je toho názoru, že nesprávnym prístupom k účtovným informáciám spoločnosť skôr môže prísť o svojich zákazníkov a tak isto aj stratiť konkurencieschopnosť akú má. Takéto tvrdenie má podľa dotazníkového prieskumu 63% opýtaných respondentov. Ďalších 5 opýtaných, čiže 19% z celkového počtu je presvedčených že nesprávne využitie informácií určite môže spôsobiť stratu zákazníkov alebo zníženie súčasnej konkurencieschopnosti. Zvyšných 18% respondentov si myslí, že nevhodné využitie účtovných informácií skôr nebude mať dopad na spoločnosť, jej zákazníkov a konkurencieschopnosť.

Tabuľka 22: Dopustenie chyby

Dopustenie chyby	Počet	Podiel v%
Nie nikdy	14	52%
Áno, 1krát	8	30%
Áno, max. 5krát	5	18%
Áno, pravidelne	0	0%
Spolu	27	100%

Zdroj: dotazníkový prieskum

Obrázok 22: Dopustenie chyby

Posledná otázka zahrnutá v dotazníkovom prieskume, bola zameraná na to, či sa už jednotliví manažéri a vedúci pracovníci dopustili chyby na základe nevhodného využitia účtovných informácií. Viac ako polovica opýtaných, čiže 52% odpovedala, že ešte sa im nestalo, aby sa vo svojej praxi dopustili chyby na základe neprimeraného prístupu k účtovným informáciám, a tak isto sa nenašiel ani jeden manažér alebo vedúci pracovník, ktorý by sa dopúšťal takýchto chýb pravidelne. Takmer tretina oslovených pracovníkov odpovedala, že sa chyby dopustili 1-krát počas svojej praxe, kde dôvodom bolo práve nevhodné využitie účtovných informácií. Zvyšných 5 respondentov uviedlo, že omylu sa dopustili viac ako jedenkrát, no maximálne 5-krát počas svojho pôsobenia v danej spoločnosti vyvolané nevhodným prístupom k týmto informáciám.

5. Teoretické a praktické prínosy

Cieľom práce bolo objasniť problematiku zameranú na využívanie účtovných informácií v práci manažérov. Táto práca slúži ako informačný prostriedok pre manažérov vybraných spoločností, ktorý poukazuje na využívanie účtovných informácií v praxi.

Na základe vykonaného dotazníkového prieskumu sa explicitne potvrdilo, že účtovné informácie vo vybraných spoločnostiach nezastávajú až takú nezastupiteľnú a dôležitú úlohu aj napriek tomu, že všeobecne patria medzi nosné súčasti ekonomiky podniku. Tento výsledok dotazníkového prieskumu nás prekvapil a zároveň navedol zistiť príčinu vzniku konkrétneho stavu. Vysvetlenie sme dostali opäť od riaditeľa obchodného oddelenia, ktorý nám objasnil, že ako pre neho, tak aj pre časť manažérov v spoločnosti účtovné informácie ako také nie sú dôležité. Hlavný fakt ovplyvňujúci celkový výsledok dotazníka, je skutočnosť, že každý jeden manažér sa spolieha na vedomosti a znalosti účtovného oddelenia, ktoré disponuje všetkými účtovnými informáciami, ktoré sú pre manažéra dôležité a využiteľné v jeho práci. Je už len na manažérovi, ktoré informácie sú podľa neho dôležité a ktoré bude od konkrétneho účtovného oddelenia vyžadovať. Ako konkrétny príklad môžeme uviesť riaditeľa obchodného oddelenia, ktorý nám uviedol, že on sa zaujíma iba o výsledok hospodárenia na konci roka, pričom ostatné informácie a údaje sú pre neho nezaujímavé. V konečnom dôsledku nám riaditeľ obchodného oddelenia potvrdil, že záujem o účtovné informácie zo strany manažéra tam je, ale nie v takom rozsahu ako sme očakávali.

Vzhľadom na to, že problematika bakalárskej práce je aplikovaná na prosperujúce spoločnosti, ktoré majú zabezpečené účtovné oddelenia zamestnávajúce špecialistov v oblasti účtovníctva, sa nemožno čudovať výsledku vykonaného výskumu a faktu, že vybraných manažérov zaujímajú len určité druhy účtovných informácií a že ostatné vo svojej praxi pravidelne nevyužívajú. Ak sa zameriame na spoločnosť ELKOND HHK a.s., ktorá posledné dva roky predaj svojich výrobkov upriamuje na nové zahraničné trhy, konkrétne, Rumunsko a Maďarsko, nemôžeme povedať, že fakt vyplývajúci z výsledku dotazníkového prieskumu by negatívne ovplyvňoval chod spoločnosti.

Táto práca z teoretického hľadiska podáva ucelený obraz o postoji manažérov k účtovníctvu ako takému. Poskytuje súhrnný pohľad dvoch spoločností, pričom každá sa líši predmetom podnikania, čo nepovažujeme za problém, práve naopak, vďaka tomu sme získali názory a odpovede manažérov a vedúcich pracovníkov z odlišných sfér zamerania.

Práca hodnotí skutočné znalosti a vedomosti jednotlivých manažérov vo vybraných spoločnostiach, to ako sa rozhodujú na základe účtovných informácií a akú dôležitosť im prikladajú. Na základe výsledkov vyvedených z dotazníkového prieskumu práca poskytuje približný pohľad na skutočnosť aký význam prikladajú manažéri účtovným informáciám v realite, a ako by mali konať a rozhodovať na základe týchto informácií podľa teoretických odporúčaní, aby sa predišlo chybám a možným nedostatkom v riadení. Fakt, že jednotliví manažéri účtovné informácie považujú za stredne dôležité alebo za dôležité, hovorí o tom, že si uvedomujú ich dôležitosť, podstatu a význam. Na druhej strane ich však nevyužívajú, alebo sa o ne minimálne neopierajú v takej miere, ako by mali a ako by bolo vhodné s prihliadnutím na ich pracovnú pozíciu.

Z praktického hľadiska, výsledok dotazníkového prieskumu poskytuje informácie o nedostatku vzdelania v oblasti účtovníctva, čo prináša možné riziká pre manažérov ako aj pre spoločnosť. Záchytným bodom utvrdzujúcim tento fakt, je otázka zameraná na dopustenie chyby manažérom. Takéto a podobné situácie môžu nastať kedykoľvek v praxi ktoréhokoľvek vedúceho pracovníka alebo manažéra v prípade, že nesprávne pochopí a využije účtovné informácie, ktoré sú pre každého manažéra dôležitým zdrojom, na základe ktorého prijímajú opatrenia a vykonávajú rozhodnutia. Práca poukazuje na to, že hoci sa jedná o prosperujúce spoločnosti, nikto nedokáže predvídať neočakávané situácie a stavy ktoré môžu nastať, a pri prijímaní opatrení treba rozhodovať uvážene. V prípade že manažér nesprávne zakročí na základe nevhodného využitia účtovných informácií môže sa neplánovaná situácia ešte zhoršiť. Tak isto z praktického hľadiska to môže mať dopad na financie spoločnosti. V prípade, že spoločnosť zamestnáva personálneho manažéra, ktorý zbytočne zamestnáva desať ľudí, ktorí sú pre spoločnosť neefektívni, môžeme hovoriť o nevhodnom využití účtovných informácií a zároveň aj ukracovanie spoločnosti o finančné prostriedky zbytočne vynakladané na týchto pracovníkov.

Aj napriek tomu, že problematiku práce sme aplikovali na silných spoločnostiach, môžeme povedať, že na základe všetkých týchto poznatkov by mal byť stupeň ovládania účtovných princípov a postupov na vyššej úrovni. Vzhľadom na výsledky, ktoré prinieslo vyhodnotenie dotazníkového prieskumu odporúčame testovanie vedúcich pracovníkov v oblasti účtovníctva a využívania účtovných informácií, čím sa zistí úroveň všeobecného prehľadu, ktorý by každý vedúci pracovník mal mať. Na základe výsledkov testov by som zhodnotila mieru potreby školenia zamestnancov v tomto smere, a následne by sa prijali potrebné opatrenia a rozhodnutia. V každom prípade odporúčam, aby oslovení respondenti

absolvovali kurz alebo školenie, pretože ide aj o reprezentáciu pred ostatnými obchodnými partnermi, znižovanie rizika nesprávneho prístupu k účtovným informáciám pri prijímaní rozhodnutí a v neposlednom rade ide o konkurencieschopnosť a ďalší rozvoj spoločnosti. Manažér by mal mať všeobecný prehľad o všetkom čo spadá do náplne jeho práce, kam samozrejme zahŕňame aj prehľad v oblasti účtovníctva, ktoré je nevyhnutným zdrojom informácií pre efektívne fungovanie podniku.

Záver

Účtovné informácie sú dôležitou súčasťou každého podniku vykonávajúceho podnikateľskú činnosť so snahou dosiahnuť zisk. Na otázku „ako správne využiť účtovné informácie“ neexistuje odpoveď ani návod, ale subjekt ktorý značne ovplyvňuje spôsob využívania jednotlivých informácií je manažér. Rozhodovanie sa a prijímanie opatrení na základe dostupných účtovných informácií je súčasťou práce každého manažéra alebo vedúceho pracovníka.

Svojou prácou som sa snažila objasniť problematiku využívania účtovných informácií v manažérskej praxi, dôležitosť akú manažéri prikladajú konkrétnym informáciám a samozrejme priblížiť znalostnú úroveň vybraných manažérov v oblasti účtovných princípov a postupov. Spracovanie dotazníkového prieskumu, ktorý bol poskytnutý manažérom a vedúcim pracovníkom káblovej spoločnosti ELKOND HHK a.s. a hotelu Kongres Hotel Gala bolo veľmi zaujímavé, pretože výsledky dotazníka priniesli nové a pozoruhodné informácie v oblasti využívania účtovných informácií v práci manažérov.

Úvodné otázky dotazníka sa týkali veku a pohlavia manažérov, pričom dvadsať nasledujúcich bolo zameraných na problematiku bakalárskej práce, teda účtovné informácie, ich využívanie, potreba a vplyv na chod spoločnosti, ako aj všeobecná znalosť účtovníctva v podnikoch. Veľmi zaujímavé výsledky sme dosiahli pri zisťovaní vedomostí manažérov z oblasti jednoduchého a podvojného účtovníctva, kedy výsledok prieskumu hovoril skôr o nevedomosti ako vedomosti. V súvislosti s týmito otázkami sme zistili pozoruhodné výsledky týkajúce sa otázky zameranej na celkovú znalostnú úroveň účtovníctva v spoločnosti. Väčšina opýtaných si myslí, alebo je presvedčená, že úroveň znalosti účtovníctva je na slabej úrovni, pričom istý počet manažérov a vedúcich pracovníkov zastáva názor, že vedomosti sú na veľmi slabej úrovni. Práve táto skutočnosť a pravdivosť odpovede nás zaujala, pretože na základe toho môžeme konštatovať, že znalosť účtovníctva nie je až taká potrebná a nutná k tomu aby manažér plnohodnotne vykonával rozhodnutia a zodpovedne pristupoval k svojej práci.

Prostredníctvom dotazníkového prieskumu sme prišli na rôzne nové informácie, ktoré nám pomohli objasniť problematiku bakalárskej práce. V konečnom dôsledku však môžeme zhodnotiť, že účtovné informácie sú v práci manažérov dôležité. Vyvodenie týchto záverov vychádza z odpovedí, ktoré nám poskytli oslovení respondenti. Na jednej strane

nám opýtaní uviedli, že znalosť účtovníctva je slabá, účtovné informácie nie sú pre nich nosné informácie, ako aj to že neabsolvovali žiadne kurzy a myslia si že nesprávny prístup k využívaniu účtovných informácií nemôže ovplyvniť stabilitu a postavenie spoločnosti. Na druhej strane však prekvapujúco vysoký počet oslovených sa dopustil chyby vo svojej praxi, pričom chyba vznikla na základe nevhodného prístupu k účtovným informáciám. Ďalší fakt, ktorý hovorí o potrebe týchto informácií v podniku, je skutočnosť, že vybraní manažéri a vedúci pracovníci uviedli, že zvolávajú porady podmienené vývojom účtovných informácií.

Napriek nedostatočnej znalosti manažérov v oblasti účtovných princípov a postupov môžeme všeobecne povedať, že vybrané spoločnosti sú prosperujúce podniky. Väčšina opýtaných patrí do káblovej spoločnosti, a o tejto firme je známe že dosahuje zisky, a je čoraz úspešnejšia na zahraničných trhoch. S prihliadnutím na všetky tieto skutočnosti však zastávame názor, že nedostatočná vedomosť v oblasti účtovníctva môže priniesť spoločnostiam nečakané situácie, ktoré ju môžu ohrozovať. Práve v záujme o budúcnosť vybraných podnikov by som zvolila školiaci systém manažérov v oblasti účtovníctva, ktorý bude prínosom pre spoločnosť ako celok, ale jednoznačne obohatí aj každého manažéra osobitne.

Použitá literatúra

1. CILIKOVÁ, O. – LAPKOVÁ, M. 2008. *Manažérske účtovníctvo*. 1.vyd. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2008. 121 s. ISBN 978-80-8083-696-2
2. DONNELLY, J. H.jr. – GIBSON, J. L. – IVANCEVICH, J. M. 1997. *Management*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 1997. 821 s. ISBN 80-7169-422-3
3. GOZORA, V. 2000. *Krízový manažment*. 1. vyd. Nitra: SPU, 2000. 171 s. ISBN 80-7137-802-X
4. HACHEROVÁ, Ž. – LÁTEČKOVÁ, A. – KOČNER, M. 2010. *Základy účtovníctva*. 1. vyd. Nitra: SPU, 2010. 177 s. ISBN 978-80-552-0384-3
5. CHARTERED INSTITUTE OF MANAGEMENT ACCOUNTANTS. *Management Accounting – Manažérske účtovníctvo*. 1.vyd. Bratislava: Iura Edition, 2004. 302 s. ISBN 80-89047-59-9
6. KOKLES, M. 2002. *Informačný vek*. 2. dopln. vyd. Bratislava: Sprint vfra, 2002. 305 s. ISBN 80-89085-09-1
7. KUČERA, M. – LÁTEČKOVÁ, A. 2008. *Podnikové informačné systémy a účtovníctvo: monografia*. 1. vyd. Nitra: SPU, 2008. 117 s. ISBN 978-80-8069-985-7
8. LETOVANCOVÁ, E. 2002. *Psychológia v manažmente*. 1. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského, 2002. 164.s ISBN 80-223-1725-X
9. MACÍK, K. 1995. *Účetníctví pro manažery*. Praha: Grada Publishing, 1995. 350 s. ISBN 80-7169-225-5
10. MAJTÁN, M. 2003. *Manažment*. 1. vyd. Bratislava: SPRINT, 2003. 429 s. ISBN 80-89085-17-2
11. MALEJČÍK, A. 2010. *Základy manažmentu*. 4. vyd. Nitra: SPU, 2010. 162 s. ISBN 978-80-552-0476-5
12. MIŽIČKOVÁ, Ľ. 2002. *Základy manažmentu*. 1. vyd. Nitra: SPU, 2002. 95 s. ISBN 80-7137-983-2
13. MIŽIČKOVÁ, Ľ. – ŠAJBIDOROVÁ, M. – UBREŽIOVÁ, I. 2007. *Základy manažmentu*. 1. vyd. Nitra: SPU, 2007. 119 s. ISBN 978-80-8069-6
14. PALKOVÁ, Z. – HENNYEYOVÁ, K. – OKENKA, I. 2008. *Informatika a informačné technológie*. 2. dopln. vyd. Nitra: SPU, 2008. 252 s. ISBN 978-80-552-0113-9
15. PATAKY, J. – HACHEROVÁ, Ž. – KOČNER, M. 2008. *Základy účtovníctva*. 1. preprac. vyd. Nitra: SPU, 2008. 213 s. ISBN 978-80-552-0009-5

16. PONIŠČIAKOVÁ, O. 2010. *Náklady a kalkulácie v manažérskom účtovníctve*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2010. 199 s. ISBN 978-80-8078-360-0
17. ROBBINS, S. – COULTER, M. 2004. *Management*. 7. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 600 s. ISBN 80-247-0495-1
18. SEDLÁK, M. 2008. *Základy manažmentu*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2008. 290 s. ISBN 978-80-8078-193-4
19. SOUKUPOVÁ, B. 2000. *Účtovníctvo*. 1. vyd. Bratislava: Iura Editon, 2000. 179 s. ISBN 80-88715-87-3
20. SOUKUPOVÁ, B. – ŠLOSÁROVÁ, A. – BAŠTINCOVÁ, A. 2004. *Účtovníctvo*. 2. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2004. 638 s. ISBN 80-8078-020-X
21. ŠKORECOVÁ, E. 2010. *Nákladové účtovníctvo*. 1. vyd. Nitra: SPU, 2010. 121 s. ISBN 978-80-552-0353-9
22. ŠLOSÁROVA, A. 2006. *Analýza účtovnej závierky*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2006. 478 s. ISBN 80-8087-070-6
23. ŠOSTRONEKOVÁ, M. 1997. *Podvojný účtovníctvo: učebnica pre podnikateľskú sféru*. 1. vyd. Bratislava: EPOS, 1997. 288 s. ISBN 80-88810-14-0
24. TUMPACH, M. 2008. *Manažérske a nákladové účtovníctvo*. 1. vyd. Bratislava: Iura Edition, 2008. 247 s. ISBN 978-80-8078-168-2
25. VIŠŇOVSKÝ, J. – NAGYOVÁ, L. – ŠAJBIDOROVÁ, M. 2003. *Manažment ľudských zdrojov*. 2. vyd. Nitra: SPU, 2003. 170 s. ISBN 80-8069-268-8
26. Zákon č. 513/1991 ZB. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov
27. ZÁKON O ÚČTOVNÍCTVE č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

Prílohy

- Príloha 1: dotazník pre manažérov vybraných spoločností

Príloha 1

Vážený respondent, žiadam Vás o vyplnenie tohto dotazníka, ktorý je anonymný a informácie z neho získané budú použité v bakalárskej práci „Účtovné informácie v práci manažéra“. Prosím Vás o prečítanie dotazníka a označenie tej odpovede, ktorá najlepšie charakterizuje Váš postoj k danej otázke.

Za spoluprácu vám vopred veľmi pekne ďakujem.

Pohlavie:

- a) žena
- b) muž

Vek:

- a) do 25
- b) 26-30
- c) 31-35
- d) 36-45
- e) 46-55
- f) 55 a viac

1. Aké je Vaše dosiahnuté vzdelanie?

- a) základné
- b) stredoškolské bez maturity
- c) stredoškolské s maturitou
- d) vysokoškolské 1. stupňa
- e) vysokoškolské 2. stupňa
- f) iné (uved'te aké)

2. Na akej pracovnej pozícii pracujete?

- a) líniový manažér
- b) manažér na strednom stupni riadenia
- c) vrcholový manažér
- d) iné (uved'te aké)

3. Akú máte zodpovednosť za vykonanú prácu?

- a) žiadnu
- b) čiastočnú
- c) plnú

4. Ako dlho pracujete v tejto spoločnosti?

- a) menej ako 1 rok
- b) 1-3 roky

- c) 4-6 rokov
 - d) 7-9 rokov
 - e) 10 a viac rokov
5. Na akej úrovni ovládate sústavu jednoduchého účtovníctva?
- a) neovládam
 - b) začiatočník
 - c) pokročilý
 - d) expert
6. Na akej úrovni ovládate sústavu podvojného účtovníctva?
- a) neovládam
 - b) začiatočník
 - c) pokročilý
 - d) expert
7. Sú podľa Vás účtovné informácie pre riadiaceho pracovníka dôležité?
- a) nie sú dôležité
 - b) stredne dôležité
 - c) dôležité
 - d) veľmi dôležité
8. Stretávate sa vo svojej práci s účtovnými informáciami?
- a) nikdy
 - b) príležitostne
 - c) stretávam
 - d) sú pravidelne súčasťou mojej práce
9. Využívate vo svojej práci účtovné informácie na rozhodovanie, plánovanie a prijímanie opatrení?
- a) nikdy
 - b) príležitostne
 - c) využívam
 - d) sú pravidelne súčasťou mojej práce
10. S akými účtovnými dokladmi sa vo svojej práci najčastejšie stretávate?
- a) žiadne
 - b) výdavkový pokladničný doklad, príjmový pokladničný doklad
 - c) faktúry, dodacie listy
 - d) skladové kary
 - e) cestovné príkazy
 - f) iné (uved'te aké)

11. Mal by podľa Vás manažér ovládať základné účtovné princípy a postupy?
- nie
 - minimálne základy
 - základy a vedieť ich aj aplikovať
 - pokročilý
 - expert
12. Ako často by podľa Vás manažéri tejto , ako aj inej spoločnosti mali byť školení v oblasti účtovníctva?
- nikdy
 - raz za pár rokov
 - raz do roka
 - častejšie ako raz do roka
13. Absolvovali ste už nejaký vzdelávací kurz v oblasti účtovníctva?
- nie nikdy
 - nie, ale základy mám zo školy
 - áno, kurz jednoduchého účtovníctva
 - áno, kurz podvojného účtovníctva
 - áno, kurz jednoduchého aj podvojného účtovníctva
14. Ako by ste charakterizovali celkovú úroveň znalosti manažmentu firmy v oblasti účtovníctva?
- veľmi slabo
 - slabo
 - dostatočne
 - nadpriemerne
15. Ktoré z nasledujúcich informácií Vás ako vedúceho pracovníka najviac zaujímajú?
- celkové náklady
 - celkové výnosy
 - výnosy na jednotku produkcie
 - náklady na jednotku produkcie
 - výsledok hospodárenia
16. Rozumiete účtovným výkazom ako sú súvaha a výkaz ziskov a strát?
- nie vôbec
 - minimálne
 - rozumiem, ale niektoré veci sú mi nejasné
 - rozumiem všetkému
17. Ako často prijímate opatrenia a rozhodnutia na základe účtovných informácií?
- nikdy

- b) raz za rok
- c) raz za 3-4 mesiace
- d) každý mesiac
- e) pravidelne každý týždeň
- f) pravidelne s častejšou periodicitou ako jeden týždeň

18. Ako často organizujete porady podmienené vývojom účtovných informácií?

- a) nikdy
- b) každý rok
- c) každý polrok
- d) každý štvrťrok
- e) každý mesiac
- f) častejšie ako každý mesiac

19. Myslíte si, že nesprávnym prístupom manažéra k účtovným informáciám môže firma stratiť svoju konkurencieschopnosť a zákazníkov?

- a) nie, sú to zbytočné informácie
- b) skôr nie
- c) skôr áno
- d) určite áno

20. Už sa Vám stalo počas Vašej praxe, že ste sa na základe nedôslednému prístupu k účtovným informáciám dopustili chyby?

- a) nie, nikdy sa mi to nestalo
- b) áno, stalo sa mi to 1-krát
- c) áno, stalo sa mi to maximálne 5-krát
- d) áno, stáva sa mi to často

